БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

7-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 208 (1728)
19 ОКТЯБРЬ
ЧОРШАНБА
1960 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1960 йил 29 ноябрдан 1 декабргача Москва шаҳрида, Катта Кремль саройида целлюлоза-қоғоз саноати ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашини ўтказиш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1960 йил 7 апрелда чиқарган «Целлюлоза-қоғоз саноатидаги қолоқликни тугатиш тадбирлари тўғрисида»ги қарорининг қандай бажарилаётганлиги ҳақида докладлар ва ахборотлар тингланади ва муҳокама қилинади.

Кенгаш ишида целлюлоза-қоғоз саноати корхоналарининг ва қоғоз ишлаш машинасозлиги корхоналарининг раҳбар инженер-техник ходимлари ва новатор ишчилари, илмий-текшириш ва лойиҳалаш-конструкторлик институтларининг, целлюлоза-қоғоз саноати корхоналарини қурувчи қурилиш ташкилотларининг, иттифоқчи республикалар Министрлар Советлари, Госпланлари ва Давлат илмий-техника комитетларининг, халқ хўжалиги кенгашлари, министрликлар ва бошқармалар, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ходимлари иштирок этадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ IV ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

Пахта териш ва давлатга топширишнинг бориши тўғрисида ҳамда республика колхоз ва совхозлари 1960 йилда олган социалистик мажбуриятларини бажариш тадбирлари тўғрисида

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пленуми зўр мамнуният билан қайд қиладики, совет халқи Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети раҳбарлиги остида коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун курашда янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқда. СССР халқ хўжалигининг шу йилнинг ўтган даври ичида ривожланиш якунлари бундан яна бир марта далолат беради.

Совет давлати қудратининг ғоят тез суръат билан ўсиши жаҳон тарихи жараёнига жуда катта таъсир кўрсатмоқда ва ер куррасидаги оддий кишиларнинг бутун дунёда тинчлик учун курашларида муҳим омилдир.

Бутун совет халқи сингари Совет Ўзбекистонининг меҳнаткашлари тинчлик учун хормас-толмас курашчи, атоқли ленинчи Н. С. Хрушчев бошчилигидаги СССР делегациясининг БМТ Бош Ассамблеяси XV сессиясидаги фаолиятини қизғин маъқулламоқдалар.

Совет ҳукуматининг бошлиғи халқаро йиғинда тинчликсевар ленинча сиёсатнинг инсонпарвар принципларини, коммунистик дунёқарашни шараф билан қатъий туриб ҳимоя қилди. У таклиф қилган ёппасига ва батамом қуролсизланиш, шармандали мустамлакачилик системасини тугатиш ҳақидаги кенг ва дадил программа бутун планетамиздаги меҳнаткашлар оммаси қалбидан чуқур жой олди, уларнинг порлоқ келажакка ишончини мустаҳкамлади.

* * *

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пленуми Фарғона, Бухоро, Сурхондарё ва Хоразм область партия комитетларининг ҳамда Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг ҳисоботларини тинглаб ва муҳокама қилиб қайд этадики, республика партия ташкилоти партия XXI съезди ва КПСС Марказий Комитети декабрь (1959 йил) Пленуми тарихий қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг катта ёрдамларига таяниб саноатни янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини юксалтириш соҳасида бир қанча муваффақиятларни қўлга киритди.

Саноат муддатидан илгари, 20 сентябрда тўққиз ойлик планни бажарди ва пландан ташқари бир неча миллион сўмлик маҳсулот берди. Капитал қурилиш ҳажми ва суръати анча ўсди, транспорт ва алоқа ташкилотларининг иши яхшиланди.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари шу йилнинг 9 ойи ичида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 16 процент кўп гўшт, 15 процент кўп сут, 37 процент кўп тухум етиштирдилар, гўшт, сут, жун, пилла, ғаллани давлатга сотиш йиллик планларини ошириб бажардилар, тухум, қоракўл тери, каноп пояси сотиш мажбурияти бажарилди.

Айни вақтда бу йил колхоз ва совхозларда қорамоллар 23 процент, шу жумладан, сигирлар туёғи 18 процент, чўчқалар туёғи 39 процент, қўй ва эчкилар туёғи 4 процент, паррандалар 36 процент кўпайди.

Пленум зўр мамнуният билан қайд қиладики, Пойариқ, Қуйи Чирчиқ, Юқори Чирчиқ, Бекобод, Сирдарё, Беруний, Кегайли, Фарғона, Бухоро ва Свердлов районларининг колхоз ва совхозлари икки йиллик план ҳажмида гўшт сотиш юзасидан олган ўз мажбуриятларини, Мўйноқ райони эса уч йиллик пландан кўпроқ ҳажмда гўшт ҳамда икки йиллик план миқдоридан кўпроқ сут ва тухум сотиш мажбуриятини муддатидан илгари бажариб, айни вақтда чорва туёғининг кўпайишига эришдилар.

Чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш юзасидан анчагина иш қилинди. Тошкент, Андижон, Самарқанд областлари ва Қорақалпоғистон АССР силос бостириш юзасидан социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар, умуман республика бўйича эса 4 миллион 500 минг тоннадан кўпроқ ёки бутун ўтган йил мобайнидагидан деярли 2 миллион тонна кўп силос бостирилди. 4 миллион тонна, яъни ўтган йилдагидан 880 минг тонна кўп дағал хашак тайёрланди.

Республика пахтакорлари ноқулай об-ҳаво шароити оқибатида вужудга келган қийинчиликларни фидокорона меҳнат қилиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига фан ва илғор тажриба муваффақиятларини дадиллик билан жорий этиш натижасида енга олдилар ва пахта сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишини таъминлайдиган даражада мўл ҳосил етиштирдилар.

Бешкент ва Юқори Чирчиқ районлари пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажардилар.

Қоракўл районидаги «Октябрь» колхози; Бешкент районидаги «III Интернационал» колхози ва «Партия XX съезди» совхози; Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Свердлов номли, «Правда» колхозлари; Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхоз; Ленинград районидаги «Янги ҳаёт» колхози пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажардилар.

Юзлаб бригадалар давлатга пахта сотиш йиллик планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Илғор бригадалар орасида Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозининг Шарофат Баракаева бошлиқ бригадаси, Поп районидаги Ленин номли колхознинг Умри Хайитова бошлиқ, Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг Қобил Мирзаев бошлиқ, Жиззах районидаги Хрушчев номли колхознинг Шукур Муллажонов бошлиқ, Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхознинг Олим Қўшоқов бошлиқ ва бошқа бригадалар бор. Бу бригадалар йиллик планни бажариб, олинган мажбуриятларни сўзсиз бажариш учун пахта теримини жадал суръатлар билан давом эттирмоқдалар.

Машиналардан юксак унумли фойдаланиш намуналарини кўрсатаётган пахта териш агрегатларининг механик-ҳайдовчилари республика қабул қилган мажбуриятларни бажариш учун курашга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Поп районидаги Ленин номли колхознинг донгдор механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Меликўзи Умрзоқов «ХВС-1,2» машинасида ишлаб, ҳозиргача 245 тонна пахта терди. Фарғона область «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси Қурбон Кенжаев терим агрегатида кунига 6—8 тоннадан пахта териб топширмоқда. У мавсум бошидан бери 205 тонна пахта терди. Чиноз районидаги Киров номли колхознинг донгдор механик-ҳайдовчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова 200 тонна, унинг издоши «Бешариқ» совхозининг ишчиси Мамлакат Солиева 140 тонна, Амударё районидаги Крупская номли колхоз аъзоси, Социалистик Миҳнат Қаҳрамони Ойим Камолова 100 тоннадан кўпроқ пахта терди. Чинобод районидаги «Ленинград» колхозининг «ХВС-1,2» машинасида ишлаётган механик-ҳайдовчиси Эътибор Набиева ҳам 108 тонна пахта теришга муваффақ бўлди. «Мингбулоқ» совхозидан 105 тонна пахта терган Йўлдош Бахтиёров, «Северний Маяк» колхозидан 91 тонна пахта терган Владимир Ким, «III Интернационал» колхозидан 90 тонна пахта терган Қурбоншо Файзиев ва бошқа терим агрегатларининг механик-ҳайдовчилари ўзларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг чинакам новаторлари эканликларини кўрсатдилар.

Механизаторларнинг фидокорона меҳнати туфайли республика бўйича 205 минг тонна пахта машинада терилди.

Кўпминг килограммчилар ҳаракати кенг тус олмоқда. Ленин районидаги Серго номли колхознинг ҳозиргача 15,7 тонна пахта терган теримчиси Шуҳрахон Қўчқорова, шу райондаги «Правда Востока» колхозида 13,7 тонна пахта терган Мукаррам Абдуллаева, Янгиариқ районидаги «Коммуна» колхозида 12,7 тонна пахта терган Ўғилжон Қурбонова, Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхозда 11,5 тонна пахта терган Суюн Авазов, Фарғона районидаги «Шарқ юлдузи» колхозида 15 тонна пахта терган Хонниссо Темирова, шу райондаги «Пахта учун» колхозида 16 тонна пахта терган Жума Усмонов ва бошқа кўпгина теримчилар пахта далаларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Илғор хўжаликлар, ишлаб чиқариш новаторларининг тажрибаси, уларнинг терим ишларини ўтказишда эришган муваффақиятлари, далалардаги мавжуд ҳосил республика колхоз ва совхозлари планнигина эмас, балки давлатга 3 миллион 170 минг тонна пахта сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини ҳам бажариш учун ҳамма имкониятларга эга эканликларини кўрсатади.

Бироқ, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг пахта тайёрлашга раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишларида катта камчиликлар ва жиддий нуқсонлар бор.

Кўпгина область ва район партия комитетларининг, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг, область ва район ижроия комитетларининг, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳосилни териб олишни ташкил этишдаги жиддий камчиликларни бартараф этиш учун зарур чораларни кўрмаётирлар. 17 октябргача республикада пахта тайёрлаш плани 54 процент бажарилди; ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 560 минг тонна пахта кам тайёрланди. Тошкент, Самарқанд ва Бухоро областларида пахта терими айниқса қониқарсиз ташкил этилган.

Бир қанча область ва районларнинг раҳбарлари пахта теримига белгиланган миқдордаги меҳнатга қобилиятли қишлоқ аҳолисини жалб қилиш ўрнига илгаригидек пахта теримига шаҳар меҳнаткашларини кўплаб жалб қилиш ва ҳатто КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида берилган ваъдага зид равишда терим ишларида студентлар ва ўқувчиларни қатнаштириш ҳақида таклиф киритмоқдалар. Кўпгина хўжаликларда теримчиларнинг меҳнати ёмон ташкил этилган, теримчиларнинг унумлироқ ишлашлари учун зарур шароит яратиб берилмаган, шу сабабли уларнинг кўплари кунлик нормани бажармаётирлар.

Пленум Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва унинг жойлардаги органлари, кўпгина район партия ва совет ташкилотлари, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг машина теримини ташкил қилиш соҳасида олиб бораётган ишлари машинада 500 минг тонна пахта териш юзасидан олинган мажбуриятга яраша эмас, деб ҳисоблайди. Тошкент областида 500 дан кўпроқ машина, Фарғона областида 230 машина, Андижон областида 200 машина, Самарқанд областида 130 машина, Бухоро областида 160 машина, Сурхондарё областида 200 машина, Хоразм областида 60 машина ва Қорақалпоғистон АССРда 130 машина шу вақтгача ишга туширилмаган.

Ишлаётган машиналарнинг иш унуми ҳали ҳам паст—республика бўйича бир кеча-кундузда ҳар бир машинада терилган пахта ўрта ҳисобда фақат 1,8 тонна, холос. Қорақалпоғистон АССР, Тошкент, Самарқанд ва Бухоро областларида машинада айниқса кам пахта териляпти. Бу ерларда кўпчилик пахта териш машиналари фақат бир сменада ишлатилмоқда.

Бу эса ана шу область ва Қорақалпоғистон партия ташкилотлари пахтачиликдаги ишларни тўла комплекс механизациялашга халақит бераётган қолоқ хўжалик раҳбарларининг консерватизм, ўжарлик, механизацияга қарши кайфиятларига батамом барҳам бермаганликларини кўрсатади.

Колхоз ва совхозларнинг айрим раҳбарларида терим ишларининг юксак сифатли бўлишини таъминлашга масъулиятсизлик билан қараш ҳоллари ҳам учрамоқда, бу эса хом, ифлос ва ортиқча нам пахта терилишига ҳамда ҳосилнинг нобуд бўлишига сабаб бўлмоқда.

Кўпгина колхоз ва совхозларда теримчилар ва пахта териш машиналарнинг механик-ҳайдовчилари учун зарур маданий-маиший шароит яратиш ҳақида етарли ғамхўрлик кўрсатилмаётир. Бир қанча жойларда дала шийпонларига эътибор берилмай қўйган, умумий овқатланиш йўлга қўйилмаган, болалар муассасалари ва медицина муассасаларининг иши ёмон ташкил қилинган, теримчиларга савдо хизматида катта камчиликлар бор.

Пленум Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг тайёрлаш органлари ишида етарли аниқлик ва оперативчилик йўқлигини қайд қилади. Қуритиш-тозалаш цехларининг янгиларини қуриш ва борларини модернизация қилиш суст олиб борилмоқда, ваҳоланки, бу йилги шароитда уларнинг тўхтовсиз ишлаши айниқса муҳим аҳамиятга эгадир. Колхоз ва совхозларда сушилка хўжалигини тайёрлаш мутлақо қониқарсиз олиб борилмоқда.

Пленум чорвачиликка раҳбарлик соҳасида жиддий камчиликлар мавжудлигини қайд қилади. Кўпгина колхоз ва совхозлар чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш, хўжаликнинг ўзида урчитиш ҳисобига чорва туёғини кўпайтириш, озуқа жамғариш, прогрессив зоотехника тадбирларини жорий қилиш юзасидан қабул қилган мажбуриятларини қониқарсиз бажармоқдалар, чорва қишловига ёмон тайёргарлик кўрмоқдалар. Етиштирилаётган маҳсулотнинг ҳар бир центнерига меҳнат сарфи ва ҳаражатлар ҳали ҳам кўп. Ошириб кўрсатиш, давлатни алдаш, планни бажариш учун чорвачилик маҳсулотларини сотиб олиш ҳамда қонунларни ва қишлоқ хўжалик артели уставини бузишнинг бошқа фактлари содир бўлмоқда.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пленуми ҳисоблайдики, пахта териш ва тайёрлашни ташкил этиш, жамоат чорвачилигини ривожлантириш соҳасидаги ана шу ҳамма камчиликларнинг сабаби — кўпгина маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг омма орасида ташкилий ва сиёсий ишларни суст олиб бораётганликларидадир. Бир қанча колхоз ва совхозлардаги бошланғич партия ташкилотларининг фаолияти ўсиб бораётган талабларга, айниқса пахта тайёрлашнинг ҳозирги қизғин даврида жавоб бермаётир. Коммунистлар ва комсомоллар социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашда ҳамма жойда ҳам авангардлик ролини ўйнамоқдалар, деб бўлмайди, уларнинг кўплари терим ишларида бевосита иштирок этмаётирлар. Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети қўйган вазифаларни бажаришга — партия пропагандасида ҳар бир киши қалбига етиб бориш вазифасини ҳал этишга ҳали ҳам эришганлари йўқ. Жамоатчилик кучи дангаса ва текинхўрларга қарши курашга етарли даражада сафарбар этилмаётир.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пленуми ҳисоблайдики, ҳозир бутун партия ташкилотининг, республикадаги барча меҳнаткашларнинг қишлоқ хўжалик соҳасида ва даставвал пахтачилик соҳасида қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун курашларида энг масъулиятли давр бошланди. Ўзбекистон меҳнаткашларининг Ватанга етти йилликнинг иккинчи йилида 3 миллион 170 минг тонна пахта беришдан иборат ватанпарварлик, интернационал бурчининг муваффақиятли бажарилиши худди шу кунларда ҳал этилади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пленуми **қарор қилади:**

1. Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши ва уларнинг жойлардаги органлари, бошланғич партия ташкилотлари ва колхоз ҳамда совхозларнинг раҳбарлари зиммасига пахта териш ва тайёрлашни ташкил этиш, жамоат чорвачилигига ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларига раҳбарлик қилиш соҳасида мазкур қарорда кўрсатилган камчиликларни дарҳол тугатиш учун ҳамма чораларни кўриш юклатилсин. Пленум терим ишларини шундай ташкил этишни талаб қиладики, ҳар куни камида 60 минг тонна ёки 2 процент миқдорида пахта териб, тайёрлаш пунктларига топширилсин, токи ҳосилнинг асосий қисми октябрь ойида териб олинсин.

Областларнинг 17 октябрдан 6 ноябргача пахта териш ва топшириш юзасидан қуйидаги таклифлари қабул қилинсин:

Тошкент области бўйича камида	— 215	минг тонна
Фарғона « » »	— 186	» »
Андижон » » »	— 241	» »
Самарқанд » » »	— 164	» »
Бухоро » » »	— 108	» »
Сурхондарё » » »	— 135	» »
Хоразм » » »	— 90	» »
Қорақалпоғистон АССР » »	— 90	» »

Бу топшириқларни муваффақиятли бажариш учун партия ва давлат аппаратининг ҳамма звенолари, барча колхоз ва совхозларнинг айниқса пухта ва аниқ ишлаши, ҳар бир ходимнинг ўзига топширилган иш учун шахсан жавобгарлиги ва ҳалол муносабатда бўлиши талаб қилинади.

Ҳар қандай уюшқоқсизлик, ҳар қандай интизомсизлик кўринишларига пахта ва бошқа турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига жиддий зарар етказадиган хатти-ҳаракат деб қаралсин ва бундай хатти-ҳаракат партия ташкилотларида махсус муҳокама этилиши зарур.

2. Пахта териш ва тайёрлаш соҳасидаги мавжуд қолоқликни тугатиш учун қишлоқдаги ишга қобилиятли аҳолини энг кўп даражада жалб қилиш, шунингдек саноат корхоналари ва муассасаларидаги ишчи ва хизматчиларни уларнинг асосий ишига путур етказмаган ҳолда жалб қилиш керак.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бюросининг 1960 йил 7 октябрдаги қарори маъқуллансин. Бу қарорда пахта теримига қўшимча тарзда 150—200 минг кишини жалб қилиш кўзда тутилади. Республика бўйича пахта теримида бевосита ишлайдиган кишилар сони камида 1 миллион 270 минг кишига, шу жумладан Тошкент областида 175 минг, Фарғона областида 230 минг, Андижон областида 230 минг, Самарқанд областида 170 минг, Бухоро областида 120 минг, Сурхондарё областида 170 минг, Хоразм областида 90 минг ва Қорақалпоғистон АССР да 85 минг кишига етказилсин.

Марказий Комитет пленуми шаҳарлар ва ишчи посёлкаларидаги меҳнаткашларнинг пахта теримида бевосита иштирок этишга аҳд қилиб, кўрсатган ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлайди ва шаҳарликлар 3 миллион 170 минг тонна пахта учун умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

3. Пахта териш техникасидан унумли фойдаланиш ва машина терими бўйича қабул қилинган мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилиши республика партия ташкилотининг муҳим вазифаси эканлигини ҳисобга олиб, пленум Қишлоқ хўжалик министрлиги, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларидан пахта териш техникасининг ҳаммасини дарҳол ишга туширишларини, ҳар бир машинадан унумли фойдаланишни ва республика бўйича кунига машинада ўрта ҳисобда 14—16 минг тонна пахта теришга эришишларини талаб қилади. Машина терими топшириқларини бажармаслик партия ва давлат интизомини қўпол равишда бузиш деб ҳисоблансин.

4. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг теримда меҳнатни ташкил қилишдаги энг муҳим вазифаси шундан иборат бўлиши керакки, ҳар бир колхозчи ва ишчи ўрта ҳисобда кунига камида 50 килограмм, механик-ҳайдовчи эса «ХВС-1,2» машинасида камида 4 тонна, «СХМ-48М» машинасида камида 2 тонна пахта терадиган бўлсин. Терим агрегатларининг ҳамма жойда икки сменада ишлаши таъминлансин.

Кўпгина районларда бу йилги шароитда анчагина миқдордаги пахтани кўрак ҳолида териб олиш вазифаси турганлигини ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Халқ хўжалиги кенгаши, маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари зиммасига ҳамма кўрак териш машиналарини ва кўрак чувиш машиналарини ўз вақтида жойларга олиб бориб, тахт қилиб қўйиш юклатилсин.

5. Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг жойлардаги органлари, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши, область, район партия ва совет ташкилотлари зиммасига машинада пахта теришнинг прогрессив поток усулидан кенг фойдаланиб, қуритиш-тозалаш цехлари бўлган пунктларга пахтани қоп-қанорсиз ташиш вазифаси юклатилсин.

6. Пленум терим ишларининг юқори сифатли бўлишини таъминлаш ва пахта нобудгарчилигига қарши кескин кураш масалалари партия ташкилотларининг диққат марказида туриши керак деб ҳисоблайди. Колхозчилар, совхоз ишчилари, пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари, терим ишларига жалб қилинган аҳолига хом пахта териш, пахтанинг ифлосланиши ва нобуд қилиниши давлат ҳамда колхозларнинг манфаатларига жуда катта зарар келтириши кенг тушунтирилсин. Ҳамма жойда пахта йиғим-теримининг сифати устидан контроллик кучайтирилсин.

7. Пленум Қурилиш министрлиги, «Узглавсельстрой», Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларидан ёғингарчилик шароитида ҳам пахта тайёрлашни тез суръатлар билан олиб бориш учун 1 ноябрдан кечиктирмай қуритиш-тозалаш цехлари қурилишини, барча мавжуд сушилкаларни тахт қилиб қўйишни тугаллашни, уларни ишчи кучи ва зарур миқдордаги ёқилғи запаси билан таъминлаб, кеча-ю кундузи юқори унум билан ишлашига эришишни талаб қилади.

8. Соғлиқни сақлаш, маориф, маданият, савдо министрликлари ва «Ўзбекбирлашув»дан ҳамда уларнинг жойлардаги органларидан, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетларидан пахта териш ва тайёрлашда машғул бўлган меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишга ғамхўрлик билан қараш ҳолларига барҳам бериш талаб этилсин.

Партия ва совет ташкилотлари, хўжаликларнинг раҳбарлари колхозчилар ва совхоз ишчилари билан уларнинг пахта теримидаги ишлари учун ўз вақтида ҳисоб-китоб ўтказилишини таъминлашлари зарур.

Пленум қишлоқда маданий-маиший ва болалар муассасалари қурилишини тезроқ тугаллаш ва янада авж олдиришга, бу мақсадлар учун ажратилган маблағларнинг тўла ўзлаштирилишига партия, совет ташкилотларининг эътиборини алоҳида жалб қилади, чунки, бу тадбирлар колхоз ва совхозлардаги хотин-қизларнинг ишлаб чиқаришда активроқ иштирок этиши ва юқори унум билан меҳнат қилишининг асосий шартларидан биридир.

9. Пленум ҳисоблайдики, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасида каттагина муваффақиятларга эришган кўпгина илғор колхоз ва совхозлар, район ва областларнинг тажрибаси республикада бу йил давлатга икки йиллик план миқдорида гўшт ва 1,5 йиллик план миқдорида сут сотиш учун, чорвачилик бўйича етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ҳамма зарур шароитлар борлигидан далолат беради.

Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари зиммасига ҳамма колхозлар, совхозлар, районларнинг чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва сотиш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришларини таъминлаш, айни вақтда чорва туёғини анча кўпайишини ва унинг маҳсулдорлигини янада оширишни таъминлаш вазифаси юклатилсин.

Чорвани йил бўйи яйловда ва бўрдоқига боқишни ташкил этиш, молнинг топшириладиган тирик вазнини, сут маҳсулдорлигини, жун қирқиб олишни, қоракўл сифатини ошириш, чорвачиликка прогрессив усулларни жорий қилиш масалалари партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг диққат марказида доим туриши керак. Подани хўжаликнинг ўзида урчитиб кўпайтиришни яхшилаш ва урғочи молларни янада кўпайтириш соҳасидаги ишлар кескин кучайтирилиши зарур. Бу йил чорванинг шундай резерви вужудга келтирилсинки, янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ давлатга чорвачилик маҳсулотлари бир меёрда топширила бошлансин ва бу маҳсулот билан аҳоли узлуксиз таъминлансин.

(ДАВОМИ УЧИНЧИ БЕТДА).

Самарқанд областидаги 1-наслчилик совхозининг чўчқабоқари

Ўртоқ Ж. СУЛТОНОВГА

Қадрли Жўра Султонович!

Сизнинг 946 бош чўчқани бўрдоқига боқиш ва давлатга 1050 центнер гўшт топшириш юзасидан олган социалистик мажбуриятингизни муваффақиятли бажарганлигингиз, йил охиригача эса ҳаммаси бўлиб 1146 чўчқани бўрдоқига боқиш ва давлатга 1250 центнер чўчқа гўшти топшириш мажбуриятини олганлигингизга жуда хурсандман. Шу нарса ҳам муҳимки, сиз чўчқа гўшти таннархининг ўтган йилдагига нисбатан учдан бир қисмига камайтирилишига эришгансиз. Сизнинг муваффақиятларингиз гўшт етиштиришни чўчқа гўшти ҳисобига тез вақт ичида кўпайтириш учун резервлардан фойдаланишнинг ажойиб намунасидир.

Сизга сиҳат-саломатлик ва Ватанимизнинг бахт-саодати йўлидаги олижаноб меҳнатимизда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

КПСС Марказий Комитети номидан совхознинг ҳамма ишчиларини ва мутахассисларини қизғин табриклайман.

Н. ХРУШЧЕВ.

1960 йил, 17 октябрь.

КПСС Марказий Комитети

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВГА

Қадрдон Никита Сергеевич, Сизга ва Сиз орқали жонажон Коммунистик партиямизнинг Марказий Комитетига ва Совет ҳукуматига шуни маълум қиламанки, мен чўчқаларни бўрдоқига боқиш юзасидан ўз мажбуриятларимни 1960 йил биринчи октябрда бажардим.

Декабрь Пленуми ишлаб турган кунларда, Сиз, Никита Сергеевич, ажойиб меҳнаткаш — чўчқабоқар Ярослав Семенович Чижнинг шонли ишлари ҳақида гапирганингизда мен ундан намуна олишга, шу йил 1000 центнер чўчқа гўшти етиштириш ва давлатга топширишга қарор қилган эдим.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган ва Сиз ҳам ҳозир бўлган XV съездининг юксак минбарида туриб, мен олган мажбуриятларимни шараф билан бажараман, деб Сизга ва съезд делегатларига ваъда бердим. Мен чўчқаларни катта группалар билан яйратиб боқиш методини қўллаб, 946 бош чўчқани бўрдоқига боқдим ва давлатга 1050 центнер гўшт топширдим. Мен Сизнинг гўшт таннархини камайтириш ҳақидаги кўрсатмангизни эсимда сақлаб, шу мақсадда чоралар кўрдим ва чўчқа гўшти таннархининг ўтган йилдагига нисбатан учдан бир қисмига камайтирилишига эришдим.

Ҳозирги вақтда мен Улуғ Октябрнинг 43 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёрланиб, йил охиригача яна 200 бош чўчқани семиртириш ва давлатга камида 200 центнер гўшт топшириш ҳақида янги мажбурият олдим.

Қадрдон Никита Сергеевич, Сизни ишонтириб айтишга ижозат бергайсизки, мен янги мажбуриятимни бажариш учун бутун кучимни сарф қиламан, Сизга сиҳат-саломатлик ва мамлакатимиз халқларининг бахт-саодати йўлидаги, бутун дунёда тинчлик йўлидаги олижаноб меҳнатингизда муваффақиятлар тилайман.

Самарқанд областидаги 1-наслчилик совхозининг чўчқабоқари Ж. СУЛТОНОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми

17 октябрда Тошкентда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IV пленуми бўлиб ўтди.

Пленум пахтани териш ва давлатга топширишнинг бориши тўғрисидаги ҳамда республика колхоз ва совхозлари томонидан 1960 йил учун олинган социалистик мажбуриятларни бажариш тадбирлари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Бу масала юзасидан Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Т. Қамбаров**, Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **А. Ризаев**, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **О. Ҳакимов**, Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ф. Ш. Шамсиддинов**, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси ўртоқ **Н. В. Мартинов** доклад қилдилар.

Докладчилар етти йилликнинг иккинчи йилида республика меҳнаткашларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги ғоят ўсганлигини таъкидладилар. Ўртоқ Н. С. Хрущчевнинг БМТ Бош Ассамблеяси сессиясида сўзлаган тарихий нутқлари ишчиларга, колхозчиларга, зиёлиларга янги ижодий куч, ғайрат бағишлади.

Докладчилар қишлоқ хўжалигига партиявий раҳбарликнинг аҳволини ҳар томонлама анализ қилиб, олинган юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун реал имкониятлар мавжуд эканлигини таъкидладилар.

Область партия ташкилоти, деди Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари **Т. Қамбаров**, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида партия ва ҳукумат директиваларини амалга ошира бориб, кейинги йилларда пахтачиликни, чорвачиликни ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларини бир мунча юксалтиришга эришди.

Ҳозирги вақтда областнинг колхоз ва совхозлари пахта теримини кенг авж олдириб юбордилар. 17 октябргача давлатга 280 минг тонна пахта сотилди, бу эса йиллик планнинг 55,2 процентини ташкил этади.

Поп, Ленинград, Тўрақўрғон, Қува ва Бағдод районларининг колхоз ва совхозлари пахта йиғим-теримини анча уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. 21 та бригада пахта тайёрлаш йиллик планини ҳозироқ бажарди ва 136 бригада планини 70 процентдан ортиқ бажариб қўйди.

Ўртоқ Н. С. Хрущчев пахтакорларнинг Кремлда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ кенгашида сўзлаган нутқида пахтани машинада теришга кескин суратда ўтиш билан пахтачиликда комплекс механизациялашни туғаллашдан иборат ғоят муҳим вазифани қўйди. Шу кўрсатмага мувофиқ, машина теримига тайёргарлик кўриш соҳасида муайян ишлар қилинди. Ҳозир пахта теримида 1000 — 1100 машина ишламоқда. 17 октябргача бу машиналар билан мажбуриятдаги 75 минг тонна пахтадан 42 минг тоннаси терилди.

Ленинград районида янги техникадан яхши фойдаланмоқдалар. Бу районда машина терими плани 90 процент бажарилди. Бағдод ва Фрунзе районларида машина терими планининг учдан икки қисмидан кўпроғи бажарилди. Ҳамза Ҳакимзода номли совхоз ва «Ўзбекистон» колхози пахтани машинада териш юзасидан белгиланган топшириқни шараф билан адо этдилар.

Шу билан бирга, деб таъкидлайди докладчи, пахта тайёрлаш суръати жиҳатидан Фарғона области ўтган йилги кўрсаткичлардан жиддий суратда орқада қолмоқда, бу эса катта ташвиш туғдиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг талабига мувофиқ, пахта теримига камида 200 минг киши чиқарилиши керак эди. Бироқ, узоқ вақт давомида фақат 100 — 130 минг теримчи ишлаб келди. Бунинг устига уларнинг кўпи зарур меҳнат унумдорлигини таъминламадилар. Бир қанча районларда колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари машина теримини ташкил қилишда йўл қўйиб бўлмайдиган сусткашлик кўрсатдилар, ҳамма пахта териш агрегатларининг ўз вақтида ишга туширилишини таъминламадилар.

Фарғона партия ташкилоти кўрсатилган камчиликларни бартараф қилишни, колхоз, совхоз ва район раҳбар ходимларининг эътиборини йиғим-терим ишларини ташкил қилишга янада кўпроқ жалб этишни ўзининг энг зарур вазифаси деб ҳисоблайди. Теримчилар ва пахта териш агрегатларини ҳайдовчилар ўртасида конкрет сиёсий ишларни кенг авж олдириш, пишиб етилмаган пахтанинг терилиши ва ҳосилнинг нобуд қилиниши фактларига қарши қатъий кураш олиб бориш — энг муҳим вазифадир.

Область партия ташкилоти қишлоқ меҳнаткашларини пахта йиғим-терими суръатини тезлаштиришга сафарбар қилгани ҳолда, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллигигача давлатга яна 170 — 180 минг тонна пахта сотиб, 7 ноябргача пахта тайёрлаш планини умуман 90—93 процентга етказишни ўз олдига вазифа қилиб қўяди.

Докладчи қишлоқ хўжалигига партиявий раҳбарликнинг аҳволини анализ қилиб чорвачиликни юксалтиришда область колхоз ва совхозларининг сезиларли натижаларга эришганликларини айтади. Бу йил фарғоналиклар давлатга планда белгиланганидан икки баравар кўпроқ гўшт ва бир ярим баравар кўпроқ сут сотадилар. Область чорвадорлари йирик қорамол, сигир ва чўчқалар сонини кўпайтириш етти йиллик планини муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, 1965 йилга мўлжалланган даражага бу йил эришишга қарор қилган эдилар. Бу мажбурият ҳозирдаёқ бажарилди. Колхоз ва совхозларда ем-хашак базаси мустаҳкамланмоқда.

Ўртоқ Қамбаров докладини тамомлар экан, ўз жанговар штаби— КПСС Ленинчи Марказий Комитети теварагига ҳар қачонгидан ҳам маҳкам жипслашган Фарғона партия ташкилоти область меҳнаткашларини олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга сафарбар қила олади, деб пленум қатнашчиларини ишонтирди.

Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари **А. Ризаев** ўз докладининг бошида область чорвадорларининг ишини анализ қилади. Свердлов ва Бухоро районлари, Конимех районидаги «Гигант» совхози, бир қанча колхозлар ҳамма турдаги чорва моллар сонини кўпайтириш билан бирга давлатга икки йиллик планга тенг келадиган миқдорда гўшт сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар.

Областнинг кўпгина колхозлари бу йил сут етиштириш ва давлатга сотишни анча кўпайтирдилар. Ғиждувон районида сут етиштириш ўтган йилдагига нисбатан 40 процент кўпайтирилди. Чорва моллари подасининг структураси яхшиланди.

Бироқ, дейди ўртоқ Ризаев, кўпгина район партия комитетлари ва район ижроия комитетларининг чорвачиликка ҳали ҳам қониқарсиз раҳбарлик қилаётганликларини эътироф этиш зарур. Ишларни ташкил қилишнинг илғор методлари суст жорий қилинмоқда. Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун мавжуд резервлардан етарлик фойдаланилмаётир.

Ўртоқ Ризаев пахтачилик масалаларига айниқса батафсил тўхталиб ўтди.

Областнинг кўпгина бригадалари ва баъзи колхозлари пленумнинг очилишини пахта тайёрлаш планини бажариш билан нишонладилар. Қоракўл районидаги «Октябрь» колхози йиллик планни 7 октябрда бажариб, давлатга 1.285 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан пахта сотди. Бу колхоз пахтакорлари гектарига 50 центнердан пахта топшириш ҳақида ўз зиммаларига олган мажбуриятни муддатидан илгари, 7 ноябргача бажариш учун курашмоқдалар.

Пахтани машинада теришга катта эътибор берилмоқда. Область механизаторлари машинада 40 минг тонна пахта териш мажбуриятини олдилар. Механик-ҳайдовчилар сафига Турсуной Охунованинг издошлари бўлган 140 қиз-жувон қўшилди. Улар пахта териш агрегатларига биринчи марта ўлтириб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Кўпгина механизаторлар теримнинг дастлабки кунларидан бошлаб иш нормаларини муттасил ошириб бажармоқдалар. Областда кўп минг килограммчи теримчиларнинг ватанпарварлик ҳаракати кенг авж олди.

Область партия ва совет органлари пахта теримида ишлаётган колхозчилар ва механизаторлар учун маданий-маиший шароитни яхшилаш йўлида бир қанча тадбирларни амалга оширдилар. Кўпчилик колхоз ва совхозларда бевосита далада умумий овқатланиш ташкил этилди, болалар яслилари ва боқчалари ташкил қилинди, бригадаларда дала шийпонлари жиҳозланди. Меҳнатни ташкил қилишнинг илғор методларига — соатлик график билан пахта теришга, пахта териш агрегатларининг группа бўлиб ишлашига, пахта териш машиналарининг энг яхши механик-ҳайдовчилари ва энг яхши теримчилар тажрибасини ёйишга катта эътибор берилмоқда.

Бироқ кўрилган чоралар мутлақо етарлик бўлмади. Областда пахта териш ва тайёрлаш суръатининг сустлиги буни кўрсатиб турибди.

Яқинда область партия комитетининг бюроси пахта тайёрлаш соҳасида областда рўй берган аҳволни муҳокама қилди ва қолоқликни тугатиш ҳамда пахта тайёрлаш суръатини тезлаштириш мақсадида бир қанча амалий чораларни белгилади. Теримчилар сони яқин кунларда 120 — 125 минг кишига етказилади. Пахта териш машиналарининг ҳаммаси ишга туширилади ва уларнинг юқори унумли ишлаши ташкил қилинади. Камида 10 минг қишлоқ коммунисти ва 20 минг комсомол аъзоси бевосита пахта теримида қатнашади. Пахтанинг очилишини тезлатиш учун 30 минг гектар майдонда десикация ўтказилади. Колхоз ва совхозларда кўсак чувиш машиналари ва сушилка хўжалиги тахт қилиб қўйилди.

Шу чораларнинг ҳаммаси пахта терими суръатини кескин суратда тезлаштириб юборишга ва кунига йиллик планнинг икки проценти миқдорида пахта терилиши ва топширилишини таъминлаш имконини беради. Давлат планини 15 ноябргача, социалистик мажбуриятни эса 25 ноябргача бажариш мўлжалланади.

Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари **О. Ҳакимов** пленум қатнашчиларига областнинг колхоз ва совхозларида олинган мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги ҳақида гапириб, Бешкент районн, Партия XX съезди номли совхоз, 3 колхоз, 11 совхоз бўлими, 77 бригада ва 265 звено пахта тайёрлаш йиллик планини бажариб бўлганлигини маълум қилди. Пахта териш машиналарининг ўнлаб механик-ҳайдовчилари, юзлаб теримчилар пахта теришда мавсум нормаларини ошириб бажардилар.

Бироқ шуни эътироф қилиш керакки, дейди докладчи, умуман областда пахта териш ва топшириш, айниқса ингичка толали пахтани териш ва топшириш суръати қониқарсиздир. Область давлатга 213 минг тоннадан сал кўпроқ пахта топширди ва планни атиги 57 процент, машина терими планини эса 55 процент бажарди.

Қолоқликнинг асосий сабаби шуки, область ва район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари пахта теримига планда белгиланган миқдордаги теримчиларни жалб этмадилар. Районлар, колхоз ва совхозларнинг ҳаммаси ҳам машина теримини ташкил қилишга жиддий қарадилар, деб бўлмайди. Ўнлаб пахта териш машиналари ҳар хил сабаблар билан ишламаётир, ҳар бир машинада кунда терилаётган пахтанинг ўртача миқдори 2—2.5 тоннани ташкил этмоқда.

Ноябрь ойида об-ҳавонинг ноқулай бўлиши кутилади. Партия ташкилоти буни эътиборга олиб, ҳосилни мумкин қадар тезроқ териб олиш учун чоралар кўрмоқда. Пахтаси кўп бўлган қолоқ районларга бошқа районлардан қарийб 10 минг теримчи юборилди. Октябрь ойида машинада камн билан 35 минг тонна пахта териш ва мажбуриятни бажариш мақсадида пахта териш машиналарининг ҳаммасини ишга тушириш вазифаси қўйилди. Машинада териш тамомланган районлардан Денов, Сари Осиё, Шўрчи ва Ангор районларига 100 га яқин пахта териш машинаси юборилди.

Теримчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш яхшиланмоқда: колхоз ва совхозларнинг мутлақ кўпчилигида умумий овқатланиш ташкил қилинди, кўчма савдо йўлга қўйилди, болалар муассасаларининг иши яхшиланди.

Партия ташкилоти пахта теримида коммунист ва комсомолларнинг авангардлик ролини бутун чоралар билан оширишга ҳаракат қилмоқда. Ҳозирги вақтда партия аъзолари ва кандидатлари д а н 5.170 киши, ёки қишлоқ коммунистлари умумий сонининг 66 проценти ҳамда 53 мингдан кўпроқ комсомол аъзолари бевосита пахта теримида қатнашмоқда.

Областда пахтанинг нобуд қилинишига ва поймол қилинишига қарши қатъий кураш олиб борилмоқда. Пахтанинг камида 90 процентини биринчи сортга топшириш учун чоралар кўрилди. Ҳамма жойда сушилка хўжалиги ишга тайёр қилиниб бўлмоқда.

Область партия ташкилотлари мустаҳкам ем-хашак базаси чорвачиликни янада ривожлантиришнинг ҳал қилувчи шарти эканлигини назарда тутиб, озуқа етиштиришни кўпайтириш учун кураш олиб бормоқдалар. Дағал ем-хашак тайёрлаш плани 107 процент бажарилди. Ҳар бир бош соғин сигир учун 11 тоннадан силос тайёрланди, бироқ силос бостириш топшириғи атиги 81 процент бажарилди. Ҳозирги вақтда такрор экилган маккажўхори ва оқжўхорини йиғиштириб олишга киришилди, ана шу экинлар ҳисобига планни бажариш мумкин бўлади.

Чорва моллар қишловига тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳамма жойда чорвачилик биноларини, сувлоқ иншоотларини ремонт қилишга, ем-хашакларни чорва моллар қишлайдиган жойларга ташиб боришга киришилди.

Партия ташкилотлари чорвачиликда ҳали мавжуд бўлган камчиликларни бартараф қилиш ҳамда гўшт ва сут етиштиришни кўпайтириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Партия ташкилотлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг таннархини камайтириш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқдалар. Бу йил айниқса пахтачиликда қўл меҳнатининг ҳажми анча камайтирилди, меҳнатга ҳақ тўлаш ва меҳнатни нормалашда тартиб ўрнатилмоқда, меҳнатни ҳисобга олиш ҳамда жамоат ва давлат маблағларининг сарфланиши устидан контроль қилиш ишлари яхшиланмоқда. Колхозларнинг жамоат фондини мустаҳкамлаш соҳасида катта иш олиб борилмоқда.

Областнинг колхоз ва совхозларида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар аввалдагига нисбатан яхшироқ йўлга қўйилган партиявий кучлар анча тўғрироқ жой-жойига қўйилди. Қишлоқда тарбиявий ишларнинг яхшиланганлиги натижасида КПСС сафларига кириш учун интилиш сезиларли даражада кучайди. Тўққиз ой ичида қишлоқ хўжалик илғорларидан 932 киши партияга қабул қилинди, бу эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки баравар кўпдир. Кўпгина бошланғич партия ташкилотлари анча мустаҳкамланди, бу эса йирик колхозлардаги партия ташкилотларида 90 партия группасини ва 40 партия комитетини тузиш имконини берди. Совхозларнинг 24 партия ташкилотида маъмуриятнинг фаолиятини контроль қилиш ҳуқуқини амалга оширувчи 108 комиссия ташкил этилди.

Область партия комитети партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш йўлида катта иш олиб бормоқда, кадрларни ҳалоллик, ростгўйлик руҳида, камчиликларга тоқат қилмаслик руҳида тарбияламоқда. Партия, совет, хўжалик ташкилотларини ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳал қилувчи участкаларини раҳбар кадрлар билан мустаҳкамлаш учун, хотин-қиз кадрларни раҳбарлик ишларига кўтариш учун чоралар кўрилмоқда.

Докладчи Марказий Комитет пленумини ишонтириб, айтадики область давлатга пахта, гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тобора кўпроқ миқдорда топширади.

Хоразм областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари мўл ҳосил етиштирдилар. Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари **Ф. Шамсиддинов** ана шуни маълум қилиб, область ўз мажбуриятини ошириб бажариш учун ҳамма имкониятларга эга, дейди.

Янгиариқ, Хонқа, Шовот, Гурлан ва Ҳазорасп районларининг колхозларида пахта териш ва тайёрлаш ишлари тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Областнинг ўн саккиз колхози планни 70—80 процент ўртасида бажарди.

Хоразм колхозларида кўп минг килограммчилар ҳаракати кенгайиб кетди. Бу ҳаракатга 15.650 киши қўшилди. Машинада терилган пахта миқдори кундан кунга кўпаймоқда.

Докладчи ҳосилни машинада теришнинг ташкил қилинишига алоҳида тўхталиб ўтади.

Бироқ, дейди у, умуман областда пахта териш машиналаридан ҳали қониқарсиз фойдаланилмоқда. Тайёр қилиб қўйилган 574 агрегатдан кўпи билан 500 таси кун сайин ишламоқда, уларнинг иш унуми паст. Ҳар бир машинада кунига ўрта ҳисоб билан 1,8 тонна пахта терилмоқда. Бунинг натижасида машина терими суръати пахта тайёрлашнинг умумий суръатидан кейинда қолаётир. Хива ва Урганч районларида машиналар айниқса ёмон ишламоқда. Бунинг сабаби шуки, баъзи районлар ва колхозларнинг партия ташкилотлари ўжарлик ва эскилик фактларига тоқат қилиб келмоқдалар, механизацияга қарши чиқувчилар билан етарлик кураш олиб бормайдилар.

Меҳнатга қобилиятли ҳамма аҳолининг пахта теримига тўла жалб этилмаганлиги, деб давом қилади нотиқ, иккинчи жиддий камчиликдир. Пахта теримида кўзда тутилган 90 минг киши ўрнига атиги 80 мингга яқин киши қатнашмоқда. Пахта теримида меҳнат унумдорлиги паст. Ҳар бир теримчи кунига ўрта ҳисобда 55 килограммдан пахта тераётир. Бунга меҳнатни ташкил қилишдаги камчиликлар сабаб бўлмоқда. Колхозчиларнинг маданий-маиший эҳтиёжларини қондириш тўғрисида ҳамма жойда ҳам ғамхўрлик қилинаётир, деб бўлмайди.

Областнинг партия ва совет ташкилотлари ана шу камчиликларнинг ҳаммасини бартараф қилиш чораларини кўрмоқдалар. Пахта териш машиналарининг ҳаммаси энг қисқа муддат ичида ишга солинади. Пахтани қўлда терувчи колхозчилар сонини кўпайтириш учун чоралар кўрилмоқда.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши областнинг давлатга пахта сотиш йиллик планини 7 ноябргача, социалистик мажбуриятни эса 15 ноябргача бажаришига имкон беради. Қолган пахта 1 декабргача териб олинади.

Ерларнинг мелиорация ҳолатини тубдан яхшилаш — Хоразм қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг энг муҳим вазифасидир. Ҳозирги вақтда Катта Озерний коллектори қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу муҳим объектнинг қурилиб бўлиши область қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун янги истиқболлар очиб беради, деҳқончилик маданиятини юксалтиришга, экин майдонларини кенгайтиришга ва ернинг унумдорлигини оширишга имкон беради.

Докладчи чорвачиликни ривожлантириш масалаларига катта эътибор берди. Область чорвадорлари, деди у, меҳнатнинг прогрессив методларини ва зоотехника фанининг ютуқларини кенг жорий қиладиган бўлдилар. Колхозларнинг қарийб учдан бир қисми чорва молларни боғламай боқишга ўтди. Ем-хашак етиштиришда аҳвол бир мунча яхшиланди. Буларнинг ҳаммаси гўшт ва сут етиштиришни ўтган йилдагига нисбатан анча кўпайтириш имконини берди. Аммо чорвачилик ишларида ҳали кўпгина камчиликлар бор, ҳозирги вақтда партия ташкилотларининг куч-ғайрати ана шу камчиликларни бартараф қилишга қаратилган.

Областнинг пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантириш соҳасида эришган баъзи муваффақиятлари, деди сўнгра докладчи, партия ташкилотларининг омма ўртасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларини кучайтириш натижасида қўлга киритилди. Партия комитетлари хўжалик масалалари билан муайян мақсад йўлида, конкрет ва оперативроқ шуғулланадиган, колхозчилар билан, РТС ходимлари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари билан кўпроқ маслаҳатлашиб иш кўрадиган, янги резервларни қидириб топиб, уларни ишга соладиган бўлдилар. Совхозлардаги ишнинг аҳволи учун бошланғич партия ташкилотларининг масъулияти ва роли сезиларли даражада ошди, улар анча ўсдилар ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамландилар.

Область партия ташкилоти КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарорини амалга ошира бориб, иқтисодий билимларни ва илғор тажрибаларни пропаганда қилишга кўпроқ эътибор берадиган бўлди. Барча районларда қишлоқ хўжалик конкрет экономикасини ўрганиш бўйича доимий семинарлар ташкил қилинди. Бир қанча районларда иқтисодий конференциялар ўтказилди. Меҳнаткашларни идеологик жиҳатдан тарбиялаш, омманинг коммунистик онгини ошириш масалаларига кўпроқ эътибор берила бошлади.

Шу билан бирга шуни эътироф этиш керакки, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ишида ҳали жиддий камчиликлар бор. Ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларнинг савияси партиямиз XXI съездининг қарорларида қўйилган юксак талаблардан ҳали орқада қолмоқда.

Ўртоқ Шамсиддинов ўз сўзини тамом қилар экан, Хоразм области ўз олдига қўйилган вазифаларни шараф билан уддалайди ва мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига муносиб ҳиссасини қўшади, деб пленумни ишонтирди.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси **Н. В. Мартинов** пахтачиликни комплекс механизациялаш вазифаларини ҳал этишда республика саноатининг роли тобора ўсаётганлигини батафсил кўрсатиб берди.

Халқ хўжалиги кенгаши пахтачилик учун зарур машиналарни яратиш ва ишлаб чиқаришнинг орқада қолаётганлиги учун КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида айтилган танқидни назарга олиб, бу соҳада конструкторлик — тажриба ишларини анча кенгайтирди. Конструкторлар ва машинасозлар эътиборни пахтачиликни комплекс механизациялашнинг асосий масалаларини ҳал этишга қаратиб, бир қанча янги машиналарни ишлаб чиқдилар ва уларни ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Чигитни белгиланган миқдорда квадрат-уялаб экадиган сеялкаларни, жуда унумли ишлайдиган икки қаторли «ХВС-1,2» пахта териш машиналарини, пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун мўлжалланган трактор самосвал прицепларини, пахтани механизмлар ёрдами билан қабул қилиш учун мўлжалланган механизмларни, ғўзани чеканка қилиш учун мўлжалланган мосламалар ва бошқа машиналарни кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ядро физикаси институтининг ва Механика институтининг олимлари билан ҳамкорликда уруғлик чигитни туксизлантириш, уларни калибровка қилиш ва дорилаш учун мўлжалланган машиналар комплекси яратилди.

Бу йил пахта териш бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг, «Ташсельмаш» заводининг конструкторлари ва республика Фанлар академиясининг илмий ходимлари пахта терадиган 10 хил янги машинани ишлаб чиқдилар, тайёрладилар ва синашга топширдилар. Тозалаш механизмлари билан таъминланган кўрак териш машиналарининг, қолган пахтани ва кўсакларни терадиган, шунингдек ғўзапояни йиғиштириб оладиган машиналарнинг тажриба нусхалари тайёрланмоқда ва улар синовдан ўтказилади.

Лекин шундай бўлса ҳам, пахтачилик учун янги техника яратиш ишларининг суръати ва ҳажми мутлақо қониқарли эмас.

Бу йил 3.180 та пахта териш машинаси, шу жумладан, қўшимча топшириқ бўйича 530 та пахта териш машинаси ишлаб чиқариш — Халқ хўжалиги кенгашининг ва «Ташсельмаш» заводи коллективининг энг муҳим вазифасидир. Машинасозлар ўтган йилги хатоларини тузатиб, заводни қайта қуриш ва унинг қувватини ошириш йўлида катта иш қилдилар. 15 октябргача 2.193 та пахта териш машинаси, шу жумладан қўшимча топшириқ бўйича 192 та пахта териш машинаси ишлаб чиқарилди. Қўшимча топшириқни бажаришда жиддий қолоқликка йўл қўйилмоқда.

«Ташсельмаш» заводини янада ихтисослаштириш мўлжалланади, жумладан, машинанинг юриш қисмини тайёрлаш трактор йиғиш заводининг янги корпусига кўчирилди, завод илгари ишлаб чиқарилган пахта териш машиналари учун запас қисмлар ишлаб чиқаришдан озод қилинади. Шу мақсадни кўзлаб, Халқ хўжалиги кенгаши йил бошидаёқ трактор йиғиш заводида бир қанча цехлар қуришни кўзда тутган эди. Лекин тўққиз ой мобайнида бу ерда планлаштирилган ҳажмдаги ишларнинг ярмидан ҳам камроқ қисми бажарилган, холос. Йиғма темир бетоннинг йўқлиги сабабли қурилиш ишлари анча вақт тўхталиб турди.

Пахтани қоп-қанорсиз ташиш катта аҳамиятга эгадир. Бу иш трактор самосвал прицеплари, қабул қилиш-тушириш мосламалари ва транспортерлар ёрдами билан амалга оширилади. Прицеплар тайёрлаш юзасидан бу йил учун белгиланган топшириқ октябрь ойида бажарилади. Келгуси йилда 12 минг прицеп ишлаб чиқариш кўзда тутилади. Лекин мўлжалимизча, машинада терилган пахтанинг ташилишини таъминлаш учун 15.900 прицеп талаб қилинади. Республика Госплани бу масалани қараб чиқиши керак.

Халқ хўжалиги кенгаши кўсак чувиш машиналарини ишлаб чиқаришда жиддий қолоқликка йўл қўйди. Бу машиналарни ишлаб чиқариш «Узбексельмаш» заводига кўчирилган эди. Лекин, завод топшириқни бажармади. Халқ хўжалиги кенгаши бу корхонада вужудга келган аҳволни тузатиб олиш чораларини кўришга кечикиб киришди. Ҳозирги вақтда «Узбексельмаш» заводида кўсак чувиш машиналарини график бўйича ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Бу йил пахта заводлари, тайёрлаш пунктлари ва сушилка-тозалаш цехлари янги пахта ҳосилини қабул қилишга ўз вақтида тайёр қилиб қўйилди. Лекин, Халқ хўжалиги кенгаши янги сушилка-тозалаш цехларини ишга тушириш юзасидан белгиланган топшириқни бажармади. 36 цех ўрнига фақат 13 та цех ишга туширилди.

Халқ хўжалиги кенгаши республиканинг ҳамма областларига комплекс бригадалар юборди. Бу бригадалар жойларда «ХВС-1,2» пахта териш машиналарининг, трактор самосвал прицепларининг, қабул қилиш-тушириш установкалари ва бошқа механизация воситаларининг ишидаги нуқсонларни аниқламоқдалар. Текшириш давомида бир қанча жойларда прицеплардан самарали фойдаланилмаётганлиги маълум бўлди. Терилган пахта ҳамма жойда ҳам «ХВС-1,2» машинасидан прицеп кузовларига туширилаётгани йўқ. Кўп вақт пахта ерга туширилади, сўнгра қўл билан прицепларга ортилади. Бир қанча районларда терим машиналари ва прицепларни колхоз ва совхозлар ўртасида нотўғри тақсимлаганлар.

Пахтани машинада теришнинг кўпаяётганлиги пахта тозалаш саноати олдига бир қанча янги вазифаларни қўймоқда. Афсуски, саноатнинг бу тармоғига қарашли корхоналар янги машина ва механизмлар билан суст таъминланмоқда. Халқ хўжалиги кенгаши пахта саноатини ривожлантириш тўғрисида конкрет таклифларни ишлаб чиқди ва республика Госпланига тақдим этди. Лекин, бу масаланинг ҳал этилиши жуда кечиктириб юборилди.

Докладлар юзасидан музокаралар бошланди. Андижон область партия комитетининг биринчи секретари **Р. Қурбонов** республиканинг йирик пахтачилик областида йиғим-терим ишларининг аҳволини анализ қилиб, пахтани териш ва давлатга топшириш суръати қониқарсиз эканлигини эътироф этади. Бунинг сабаби шуки, колхоз ва совхозлар ҳамма теримчиларни далаларга чиқармадилар.

Ҳозирги вақтда ишни яхшилаш ва октябрь ойида 375 минг тонна пахта териш учун ҳамма чоралар кўрилмоқда.

«Правда Востока» колхозининг аъзолари республика Компартияси Марказий Комитетининг пленумига муносиб совға тайёрладилар. Улар 1.130 гектар ернинг ҳар гектаридан 34,5 центнердан пахта топшириб, пахта тайёрлаш планини областда биринчи бўлиб бажардилар. Колхоз машина терими планини ҳам бажарди. Колхоз аъзолари ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 45 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олдилар. Андижон областида пахта териш техникаси ҳаммани қойил қилганлиги ва, колхозчилар муҳаббатига сазовор бўлганлиги қувончли бир ҳолдир, деди нотиқ. Кўпгина механик-ҳайдовчилар, шу жумладан, хотин-қиз механизаторлар ишда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Жойларда пахта териш техникасига бўлган муносабат ўзгарди. Бироқ, афсуски, республиканинг баъзи бир ташкилотлари ва жумладан, республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги тўғрисида бундай деб бўлмайди. Ўртоқ Хоназаров бошчилик қилаётган бу министрлик пахтани машинада териш масаласига аввалдагидек ҳозир ҳам тегишли даражада эътибор бермаётир.

Ўртоқ Қурбонов пленум қатнашчиларини ишонтириб, Андижон областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари етти йилликнинг иккинчи йилида ўз олдиларида турган катта ва масъулиятли вазифаларни шараф билан бажарадилар, деб ваъда берди. Омманинг ғоят зўр сиёсий ва меҳнат ғайрати бунга гаровдир. Область меҳнаткашлари жонажон Коммунистик партиянинг доно ташқи ва ички сиёсатини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар, улар Никита Сергеевич Хрущчевнинг бутун дунёда тинчлик учун кураш йўлида ҳормай-толмай қилаётган ишларидан миннатдордирлар. Барча совет кишилари билан бирга Андижон областининг меҳнаткашлари ҳам жонажон партия раҳбарлигида коммунистик қурилиш суръатини кун сайин тобора тезлаштиришни ўз вазифалари деб биладилар.

Бешкент район партия комитетининг биринчи секретари **Б. Тилавов** сўзга чиқади. У район қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг Улуғ Октябрнинг 43 йиллиги ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IV пленуми шарафига умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажарганликларини айтади. Бутун пахта биринчи сортга топширилди. Ҳозирги вақтда 24 та пахта териш агрегати ишлаб турибди. Техниканинг ўз вақтида тахт қилиб қўйилганлиги ундан жуда унумли фойдаланилишини таъминлади. Кўпгина механик-ҳайдовчилар ҳозирдаёқ 90 — 105 тоннадан пахта тердилар. Кўп минг килограммчилар ҳаракатини кенг авж олдириб юборган теримчилар яхши ишладилар.

Кадрларни жой-жойига тўғри қўйиш, колхозлар, айрим бригадалар ўртасида социалистик мусобақа ташкил қилиш, пахта теримида ишлаётган колхозчиларга ва совхоз ишчиларига нормал маданий-маиший шароит яратиб бериш — пахта тайёрлаш планининг муваффақиятли бажарилишига ёрдам берди.

Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари **О. Маҳмудов** областнинг қишлоқ хўжалиги соҳасида жиддий муваффақиятларга эришилганлигини айтди. Колхоз ва совхозлар давлатга ғалла, қоракўл тери, пилла, жун ва узум топшириш ва сотиш топшириқларини муддатидан олдин бажардилар. Йирик қорамол, қоракўл қўйлари сонини кўпайтириш мажбурияти бажарилди. Ярослав Чиж издоши, 1-наслчилик совхозининг чўчқабоқари Жўра Султонов республикада ажойиб муваффақиятларга эришди. У ўз мажбуриятини муддатидан илгари, шараф билан бажариб, давлатга 1.050 центнер гўшт топширди. Ўртоқ Султонов йил охиригача яна камида 200 центнер чўчқа гўшти етиштиришга ваъда берди.

Колхозчиларнинг, совхоз ишчилари ва қишлоқ хўжалик мутахассисларининг фидокорона меҳнати туфайли пахтачиликдаги маълум қийинчиликлар бартараф қилинди ва давлатга 400 минг тонна пахта сотиш ҳақидаги мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайдиган миқдорда ҳосил етиштирилди.

Бироқ, область пахтани териш ва давлатга топширишда жиддий орқада қолаётир. Область партия ташкилоти қўлдан бой берилган фурсатнинг ўрнини қоплаш ҳамда пахта териш ва топшириш суръатини мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайдиган даражага кўтариш чораларини кўрмоқда.

Асосий эътибор ишнинг ташкилий томонига, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, кунлик ва мавсумий терим нормаларини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани авж олдиришга қаратилмоқда. Область партия ташкилоти ҳосилни машинада териш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилмоқда. Очиқ айтиш керакки, биз машина теримини қизитиб юборишда жиддий суръатда орқада қолдик, тайёргарлик ишларини ўз вақтида ўтказа олмадик, бунинг натижасида ҳозир бир машинанинг бир кунда тераётган пахтаси атиги 1.300 — 1.400 килограммни ташкил этмоқда.

Областимиз, дейди ўртоқ Маҳмудов, машина терими юзасидан олган мажбуриятни бажариш учун шубҳасиз ҳамма имкониятларга эгадир. Терим ишларининг муддати кескин суратда қисқа бўлиб қолган ва яна жуда катта ҳажмдаги ишларни бажариш керак бўлган ҳозирги вақтда конкрет ва амалий иш олиб бориш ҳар қачондагидан ҳам зарур бўлиб қолди.

Юқори Чирчиқ район партия комитетининг секретари **М. Ким** минбарга чиқади. У, районнинг пахта тайёрлаш планини бажарганлиги тўғрисида рапорт беради.

«Политотдел» колхозининг пахтакорлари ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Улар ҳозирдаёқ гектаридан 38 центнердан пахта териб олдилар ва 7 ноябргача 45 центнердан ҳосил олишга ваъда бердилар.

Районда машина терими плани юз процент бажарилди. Кўпгина механик-ҳайдовчилар 100 — 130 тоннадан пахта териб, ўз мавсум топшириқларини анча ошириб бажардилар.

Юзлаб колхозчилар пахта теримида юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Кўпгина теримчилар кунига 180 — 220 килограммдан пахта териб, мавсум бошидан бери хирмонга 6 — 8 тоннадан пахта топширдилар.

10 сентябрдан 20 сентябргача биз планда белгиланган 800 гектар ўрнига 1.100 гектар ерда дефолиация ўтказдик. Бу тадбир кўсакларнинг тезроқ очилишига ёрдам берди. Мавжуд пахта териш машиналарининг ҳаммаси яхши ишламоқда.

Район пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, 25 октябргача 11.500 тонна, Улуғ Октябрнинг 43 йиллигигача 13 минг тонна пахта топширишга ва оширилган мажбуриятни бажаришга қарор қилдилар.

Район меҳнаткашлари луб экинлари, маккажўхори, пилла, гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда ҳам катта муваффақиятларга эришдилар.

Поп районидаги Ленин номли колхоз комплекс механизациялаш бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **М. Умурзоқовга** сўз берилади. У пленумга «ХВС — 1,2» машинасида ҳозиргача 245 тонна 700 килограмм пахта терганлигини маълум қилади. Донгдор механизатор мавсум давомида 350 тонна пахта теришга ваъда беради.

Ҳозир Ленин номли колхозда тўққизта машина икки сменада ишламоқда. Механик-ҳайдовчиларнинг ҳаммаси кунда, топшириқни ошириб бажармоқда.

Биз ҳар бир механизаторнинг ҳам шундай ишлай олишига аминмиз, дейди ўртоқ Умурзоқов. Моҳир кишининг қўлида машинанинг жуда яхши натижалар бериши мумкинлиги тамомила аён.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг раиси **К. Камолов** пленум қатнашчиларига автоном республика меҳнаткашларининг етти йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун олиб бораётган фидокорона кураши ҳақида гапириб берди. Қорақалпоғистон саноати тўққиз ойлик планни муддатидан илгари бажарди, маҳсулот ишлаб чиқаришни ўтган йилдагига нисбатан анча кўпайтирди. Давлатга пилла, қоракўл тери, тухум, жун сотиш мажбуриятлари ошириб бажарилди. Гўшт етиштириш ўтган йилдагига қараганда 1,5 баравар, сут етиштириш 1,2 баравар ортди. Чорва моллар сони кўпаймоқда.

Ўртоқ Камолов Қорақалпоғистонда пахтани териш ва давлатга топшириш қониқарсиз бораётганлигини эътироф этади. Колхоз ва совхозларнинг ҳаммасида ҳам етарлик ишчи кучлари далага чиқарилган деб бўлмайди, пахта териш машиналаридан қониқарсиз фойдаланилмоқда.

Пахтакор районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси **Ш. Назаров** сўзга чиқади. Бу колхоз аъзолари 2045 гектар ерда пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар, бутун пахта машинада териб олинмоқда. 1 октябргача ҳамма майдондаги ғўзаларнинг барги тўктирилди. Ҳар бир «ХВС — 1,2» машинаси ҳозир кунига 7 — 10 тоннадан пахта тераётир.

Фрунзе районидаги Калинин номли совхоз трактор-далачилик бригадасининг раҳбари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Э. Иномова** пленум қатнашчиларига «ХВС — 1,2» машинасида ҳозирдаёқ 147 тонна пахта терганлигини маълум қилди. Иномова 200 тонна пахта териш ҳақидаги ўз социалистик мажбуриятини 1 ноябргача бажаришга қарор қилган.

Етти йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун олиб борилаётган мусобақада меҳнаткашлар коллективлари, колхозчилар ва совхоз ишчилари эришган янги муваффақиятлар тўғрисидаги жуда кўп рапортлар ўқиб эшиттирилади.

Пленумда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

Музокараларни тўхтатиш тўғрисида таклиф тушади. Пленум муҳокама қилинган докладлар юзасидан бир овоздан қарор қабул қилади.

Сўнгра пленум «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ҳамда Ўзбекистон ССР да халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисида»ги Қонуннинг қандай бажарилаётганлиги ҳақида» қарор қабул қилди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Етти йилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли туғаллайлик

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи)*

Улуғ мамлакатимиз мисли кўрилмаган янги юксалиш йўлидан бормоқда. Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлидаги улуғ ишлар суръатини кундан-кунга жадаллаштирмоқда. Етти йиллик иккинчи йилининг топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун курашда шонли ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва зиёлилар ажойиб муваффақиятларга эришаётганликлари тўғрисида бепоён Ватанимизнинг ҳамма томонидан хушхабарлар келиб турибди.

Совет давлатининг қудрати жадал ўсаётганлиги жаҳон тарихининг бутун боришига ўз таъсирини ўтказмоқда, ер юзидаги миллион-миллион оддий кишиларнинг кўнглини ўзига тобора кўпроқ қаратмоқда, тинчлик учун муваффақиятли кураш олиб боришга кўмаклашмоқда.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XV сессиясида Совет ҳукумати бошлиғи Никита Сергеевич Хрущевнинг чуқур мазмунли ва оташин нутқлари жуда кенг ижтимоий кучларни ҳаракатга келтирди. Унинг қуролсиз ва урушларсиз дунё яратайлик, мустамлака қуллиги бўлмайдиган дунё яратайлик, деб қилган даъвати, ялпи тинчлик ва тараққиётнинг дадил ва кенг программасини тузиб берганлиги бутун планетамиздаги меҳнаткашларнинг қалбида чуқур таъсир қолдирди, бу омманинг ёрқин келажакка бўлган ишончини мустаҳкамлади.

Совет Иттифоқининг ҳамма халқлари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам тинчлик йўлида ҳормай-толмай курашувчи, атоқли ленинчи бўлган Никита Сергеевич Хрущев бошчилигида совет делегациясининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XV сессиясида қилган нутқларини қизғин маъқулламоқдалар. **(Қарсаклар).**

Коммунизм билан тинчликни бир-биридан ажратиб бўлмайди. Бизнинг халқ хўжалик планларимиз қанчалик муваффақиятли бажарила берса, социалистик мамлакатларнинг ҳаммасида экономика ва маданият қанчалик тез суръатлар билан ривожлана берса, тинчлик шу қадар мустаҳкам бўлади, коммунизмнинг юксак идеаллари шу қадар тез тантана қиладики, совет кишилари буни яхши биладилар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам бутун совет халқи билан бирликда мана шу улуғ мақсад йўлида фидокорона курашмоқдалар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бу пленуми қишлоқ хўжалиги ва саноат соҳасида бу йил республика партия ташкилоти бажарган жуда катта ишларни якунлаб, етти йилликнинг иккинчи йили учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришни таъминлаш чораларини белгилаб беради.

Ўртоқ Рашидов саноат ишлаб чиқариш суръатларини ойдан-ойга ошаётганлигини кўрсатиб берди, машинасозлар, айниқса «ХВС-1,2» пахта териш машиналарини ишлаб чиқараётган «Ташсельмаш» заводи коллективи муваффақиятли ишлаётганлигини айтиб ўтди.

Ўзбекистон саноати тўққиз ойлик планни муддатидан 10 кун олдин бажарди ва пландан ташқари бир неча юз миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Капитал ишларининг суръати, — деди нотиқ, — анча ошди, қурилишда ҳозирги замон индустриал методлари тобора кенг жорий қилинмоқда. Транспорт ва алоқа ходимлари ҳам катта муваффақиятларга эришдилар.

Республикадаги саноат корхоналарининг, қурилишлар, транспорт ва алоқа корхоналарининг шонли коллективлари ўз ваъдаларининг устидан чиқиб, етти йилликнинг иккинчи йилининг ишлаб чиқариш программасини барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича муддатидан олдин бажаришларига ва коммунизм учун умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшишларига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 43 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми шарафига бошланган мусобақада катта ютуқларни қўлга киритдилар. Республика давлатга дон, гўшт, сут, пилла, жун сотиш йиллик планларини ошириб бажарди. Луб экинлари ҳосили, қоракўл терилари, тухум сотиш соҳасида олинган социалистик мажбуриятлар бажарилди.

Савдо-сотиқни яхшилаш, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш, мактабларни бир сменали машғулотга ўтказиш, медицина муассасаларида койкалар сонини кўпайтириш соҳасида катта ишлар қилинди.

Экономика ва маданиятнинг ҳамма тармоқларида республика зиммасига олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажармоқ учун бизда ҳамма имкониятлар бор.

Хўжалигимиз комплекс, кўп тармоқли хўжаликдир. Лекин пахтачилик бу хўжаликнинг асосий тармоғи бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади. Мамлакатни тобора кўпроқ миқдорда арзон пахта билан таъминлаш умумиттифоқ меҳнат тақсимотидаги фахрли бурчимиздир, Ўзбекистон меҳнаткашларининг энг муҳим интернационал бурчидир. Бу—республика партия ташкилотининг бош йўлидир.

Ҳозирги давр пахта учун курашда қилган ҳамма ишларимизни якунловчи энг масъулиятли даврдир. Ватанга 3 миллион 170 минг тонна «оқ олтин» берамиз, деб зиммамизга олинган мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши пахта териш ва тайёрлашни қанчалик муваффақиятли ўтказишимизга боғлиқ. Партия ташкилотимизнинг етуклиги ва жанговарлик қобилияти шу билан белгиланади.

Марказий Комитет пленуми социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши қандай бораётганлиги тўғрисида область партия комитетларининг секретарлари Қамбаров, Ризаев, Ҳакимов ва Шамсиддинов ўртоқларнинг, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси ўртоқ Мартиновнинг докладларини, шунингдек бошқа ўртоқларнинг нутқларини тинглади. Улар пахтачиликдаги ишларнинг аҳволини батафсил гапириб бердилар, бу ишда рўй бераётган жиддий камчиликларга тўхталиб ўтдилар, олинган мажбуриятларни ҳеч сўзсиз бажаришни таъминлайдиган ўз чора ва тадбирларини айтиб бердилар.

* * *

Об-ҳаво шароити ноқулай келганлиги сабабли қишлоқ хўжалигида рўй берган қийинчиликлар тўғрисида бу ерда гапириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Бу ҳақда гапириб ўтилди. Республиканинг партия ташкилоти, барча меҳнаткашлари бу йил Ватан олдида, партия олдида, бутун совет халқи олдида ҳар қандай шароитда ўз ваъдаларини бажара олишларини кўрсатиб, катта имтиҳон бермоқдалар.

КПСС Марказий Комитети, Иттифоқ ҳукумати жуда катта ёрдам бериб турганликлари, партия, совет ва хўжалик органларининг фаолиятида юксак даражада уюшқоқлик кўрсатилаётганлиги ва муайян мақсадни кўзлаб иш олиб борилаётганлиги туфайли, пахтакорларимиз зўр бериб ва фидокорона ишлаётганликлари, техника тараққий эттирилаётганлиги, янги ва илғор ташаббусларнинг ҳаммаси пахтачиликда кескин равишда жорий қилинаётганлиги туфайли бу йилги қийинчиликлар муваффақиятли равишда бартараф қилинди.

Пахта далаларида мўл ҳосил етиштирилди. Ҳар бир бригада, колхоз, совхоз ўз мажбуриятларини шараф билан бажариш учун бу ҳосил тўлиқ кифоя қилади.

Энди бутун гап омма орасида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни юксак даражада ўтказишимизга, бор имкониятлар ва резервларнинг ҳаммасидан моҳирлик билан фойдаланишимизга, ҳар бир ходимнинг топширилган иш учун ўз масъулиятини нақадар яхши ҳис қилиб юксак даражада интизомли бўлишига боғлиқдир.

Биз пахта териш ва тайёрлаш ишларини шундай суръат билан олиб боришимиз керакки, бунинг натижасида ҳосилнинг асосий қисмини Улуғ Октябрнинг 43 йиллигига умумхалқ байрамига қадар териб олиб, давлатга топширадиган бўлайлик. Бу—бемалол бажариш мумкин бўлган вазифадир.

Далалардаги мўл ҳосил ва кўсаклар ҳамма-жойда яхши очилганлиги ҳар бир теримчининг терим нормасини бажарибгина қолмасдан, шу билан бирга анча ошириб бажаришига ҳам имкон беради.

Республика колхозларида ва совхозларида ишлаш учун тахт қилиб қўйилган саккиз мингга яқин терим машинаси бор. Бу машиналар билан ҳар куни камида 13—16 минг тонна пахта териш мумкин. Шу кунларда ҳаво яхши бўлганлиги учун машиналар икки смена бўлиб ишлаши керак.

Демак, ҳозир ҳар кун камида 60 минг тонна пахта териб давлатга топшириш учун ҳамма имкониятлар бор.

Бутун гап шундаки, мана шу резервларнинг ҳаммасини ишга солиш, пахта тайёрлашни узлуксиз тез суръатлар билан олиб бораётган илғор районлар, совхозлар ва колхозларда бўлгани каби ишни моҳирлик билан ташкил қилиш керак.

Бешкент райони (райком секретари ўртоқ Тилавов, райижроком раиси ўртоқ Хушвақтов), Юқори Чирчиқ райони (райком секретари ўртоқ Ким, райижроком раиси ўртоқ Иброҳимов) сингари районлар, Бешкент районидаги «III Интернационал» колхози (колхоз раиси ўртоқ Хўжанов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Шоназаров), шу райондаги XX партсъезд номли совхоз (совхоз директори ўртоқ Мусин, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Холмирзаев), Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози (раиси ўртоқ Хван, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ким), Свердлов номли колхоз (раиси ўртоқ Ким, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Эм), «Правда» номли колхоз (раиси ўртоқ Цой, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Когай), Қоракўл районидаги «Октябрь» колхози (колхоз раиси ўртоқ Қурбонов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Йўллиев), Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхоз (раиси ўртоқ Шин, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ли Чер Су), Ленинград районидаги «Янги ҳаёт» колхози (раиси ўртоқ Мавлонов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Тўраев), Бешкент районидаги «Коммунизм колхози (раиси ўртоқ Омонов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Умаров), Қамаши районидаги Фрунзе номли колхоз (колхоз раиси ўртоқ Ерматов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Холмуродов), Ленин районидаги «Правда Востока» колхози (колхоз раиси ўртоқ Собиров, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Аҳмедов), Гурлан районидаги Сталин номли колхоз (колхоз раиси ўртоқ Нам Хин Дюн, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Йўлдошев) давлатга пахта сотиш йиллик планини бажариб бўлдилар ва пахта теришни тез суръатлар билан давом эттирмоқдалар.

Кўп хўжаликлар, бутун-бутун районлар ва областлар пахтани машинада теришни яхши ташкил қилдилар ва шунинг ҳисобига октябрь ойида пахта теришда биринчиликни қўлдан бермай келмоқдалар. Масалан, Андижон области октябрь ойининг 16 куни мобайнида машинада пахта теришни 50 процентдан зиёдроқ оширишга эришиб, машинада пахта териш планини 62 процент бажарди. Шу давр ичида пахтани машинада теришнинг ўсиши Фарғона областида 47 процентни, Сурхондарё областида 40 процентни ташкил қилди.

Пахтани машинада териш планини Ленин райони 95 процент, Ленинград райони 90 процент, Марҳамат ва Ғиждувон районларининг ҳар қайсиси 80 процентдан бажардилар. Пахтакор районида машинада пахта териш ҳар куни планнинг 4 — 5 процентини ташкил этмоқда. Машинада пахта териш планини бажариб бўлган хўжаликларимиз оз эмас.

«Малик» совхозида (директори ўртоқ Бочкарев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Мейербеков) пахта ҳосилини асосан машиналар билан териб олмоқда. Бу совхоз ҳар куни топшириқнинг 2,5 процентига етказиб пахта топширмоқда ва давлатга пахта сотиш планини 62 процент бажариб қўйди.

Пахтакор районидаги «Коммунизм» колхозида (колхоз раиси ўртоқ Назаров, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Худойбердиев) пахтанинг бутун ҳосилини машиналар билан териб олмоқда. Бу колхозда кейинги 5 кун ичида ҳар бир терим машинаси ўрта ҳисобда 3,5 тоннадан пахта терди. Терилган пахта қоп-қанорга ортилмай, тўппа-тўғри тайёрлаш пунктига элтиб берилмоқда. Ҳар кун планнинг 3,5 — 4 проценти миқдорида пахта топширилмоқда.

Пахта териш машиналарида жонкуярлик билан ишлаш намуналарини кўрсатаётган энг яхши механик-ҳайдовчиларимизнинг номларини ҳурмат билан тилга оламиз. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Меликўзи Умурзоқов 245 тоннадан кўпроқ пахта териб берди, ўртоқ Турсуной Охунова ўз машинаси билан 200 тоннага яқин пахта терди. Пахтани машинада теришда ном чиқарган ўртоқ Қурбон Кенжаев 205 тонна пахта териб берди.

Бу йил биринчи марта терим машинасида ишлай бошлаган ёш ватанпарвар қизларимиз ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Шулар орасида Киров районининг «Бешариқ» совхозидаги ўртоқ Мамлакат Солиевани, Ленинград районининг Ленин номли колхозидаги ўртоқ Тожинисо Тўйчиевани, Жданов номли совхоздаги ўртоқ Иноят Ворисовани, Чинобод районининг «Ленинград» совхозидаги ўртоқ Эътиборхон Набиевани, Амударё районининг Ленинизм колхозидаги ўртоқ Ойим Камоловани, Бируний районининг Сталин номли колхозидаги ўртоқ Анор Нуриллаевани, Бешкент районининг XX партсъезд номли совхозидаги ўртоқ Зинаида Почтаревани, Шаҳрисабз районининг Сталин номли колхозидаги ўртоқ Ражабой Рамазоновани, Бўка районининг Охунбобоев номли колхозидаги ўртоқ Саодат Гулаҳмедовани, Пахтакор районининг «Коммунизм» колхозидаги ўртоқ Матлуба Назаровани, Ўзбекистон районининг «XX партсъезд» совхозидаги ўртоқ Холнисо Пирматовани алоҳида тилга олиб ўтиш керак. Техникани яхши ўзлаштириб олган яна юзлаб ажойиб механизаторларимизни кўрсатиб бериш мумкин.

3 миллион 170 минг тонна пахта учун курашда уюшқоқликнинг юксак намуналарини, ҳамма резервлардан моҳирлик билан фойдаланиш намуналарини кўрсатаётган илғор хўжаликларнинг коллективларига, теримчиларга ва механик-ҳайдовчиларга Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети номидан ташаккур айтишга, уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз, ўртоқлар. **(Қарсаклар).** Булар етти йилликнинг чин қаҳрамонларидирлар. Уларнинг меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишда кўрсатаётган олижаноб намунасини, уларнинг ажойиб тажрибасини ҳамма колхозларга ва совхозларга, барча пахтакорларга ёйиш керак.

Шу билан бирга, кўп районлар, областлардаги, умуман республикадаги пахта териш ишларининг суръатлари бизни қаноатлантира олмайди.

Пахта териш соҳасида октябрь ойи учун олинган мажбуриятни Тошкент области 48 процент, Фарғона области 46 процент, Андижон области 55 процент, Самарқанд области 44 процент, Бухоро области 37 процент, Сурхондарё области 45 процент, Хоразм области 48 процент, Қорақалпоғистон АССР 42 процент бажарди.

Пахта теришни ташкил этишда жиддий камчиликларга йўл қўйилмаганда эди, октябрь ойида пахта териш ва тайёрлаш суръатлари анча тез бўлиши мумкин эди. Кўп областлар ва районлардаги партия ва совет органларининг раҳбарлари теримнинг биринчи куниданоқ ишни жадаллаштириб юбориш учун ҳамма чораларни кўрмадилар. Ҳосилни ёппасига теришга киришиш имконияти борлигига қарамай, улар терим ишларига етарлик миқдорда теримчиларни жалб қилишни таъминламадилар, терим машиналарини ўз вақтида ишга солмадилар, бу машиналарнинг икки сменада яхши ишлашини ташкил этмадилар, меҳнат ва давлат интизомини бузиш фактларига индамай қараб турдилар. Ишга яроқли аҳолини пахта теришга мумкин қадар кўпроқ жалб қилиб, бутун ҳосилни тезроқ териб олиш учун қўшимча чоралар кўриш керак.

Шу билан бир қаторда биз пахта териш ишларида меҳнатни ташкил қилишни тубдан яхшилашимиз керак. Кўпгина партия ва совет органларининг раҳбарлари, колхозларнинг раислари ва совхозларнинг директорлари бу муҳим масалага етарлик эътибор бермаётирлар. Теримчиларнинг ишга ўз вақтида чиқмасликлари, кун ўртасида далани ташлаб кетишлари сингари фактлар кўп содир бўлмоқда, пахта теришни ташкил этишда илғор методлар, жумладан соат графиги билан ишлаш методи тузук жорий қилинмаётир. Терилган пахтани кўтариб келиб топшириш учун колхозчиларнинг кўп вақти кетмоқда. Ёрдамчи ишларда банд бўлиб қолган одамлар жуда кўп.

Бир қанча хўжаликларда далаларда иссиқ овқат ташкил этилмаган, болалар боқчалари ва яслиларининг иши йўлга қўйилмаган, булар орасида маданий-оммавий тадбирлар тузук олиб борилмаётир.

Шу ва бошқа камчиликлар кўп теримчиларнинг кундалик нормаларни тўлиқ бажармасликларига сабаб бўлмоқда.

Колхозчиларнинг, совхоз ишчиларининг, ҳамма теримчиларнинг юксак даражада унумли меҳнат қилиши учун зарур шароит вужудга келтириш, ҳар бир теримчининг белгиланган нормаларни ҳар кун тўла ва ошириб бажаришига эришиш керак.

Пахтани машинада териб олиш юзасидан олинган мажбуриятларни бажаришимизнинг иқтисодий аҳамияти билан бирга жуда катта сиёсий аҳамияти ҳам бор. Пахтани машинада териш пахтачиликда техникани тараққий эттиришнинг асосий бўғинидир. Машинада териб олинадиган пахтанинг ҳажми йилдан-йилга кўпаяберади, пахтачиликни янада зўр куч билан юксалтириш ва пахтакорларнинг, айниқса, хотин-қизларнинг меҳнатини енгиллаштириш вазифасини асосан пахтани машинада териш ҳал қилади.

Бироқ, шуни эътироф қилиш керакки, пахтани машинада териш соҳасида бу йилги амалий ишларимиз КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида берган ваъдаларимизни, ўз зиммамизга олган мажбуриятларимизни бажаришни у қадар таъминлайдиган даражада эмас. Терим машиналарининг анча қисми ҳали ҳам теримда қатнашаётгани йўқ.

Ишлаб турган агрегатларнинг ҳам иш унуми паст. Республикада ўрта ҳисоб билан ҳар бир машина 1,8 тоннадан пахта термоқда, холос. Тошкент, Самарқанд, Бухоро областларида ва Қорақалпоғистон АССР да эса, ҳар бир машинанинг ҳар куни териб бераётган пахтаси ўрта ҳисобда 1,2 — 1,4 тоннадан ошмайди.

Пахтани машинада териш плани Оқдарё районида (партия райкомининг секретари ўртоқ Луқмонов, райижроком раиси ўртоқ Қиличев) атиги 9 процент, Конимех районида (Мирзаалиев ва Латипов ўртоқлар) 10,3 процент, Хева районида (Раҳимов ва Деванов ўртоқлар) 24 процент, Косонсой районида (Отабоев ва Сатторов ўртоқлар) ҳамда Термиз районида (Саидаҳмедов ва Комилов ўртоқлар) фақат 30 процент бажарилди.

Шу ва бошқа баъзи районларнинг раҳбарлари пахтани машинада теришнинг бундай орқада қолаётганлигини пахта териш техникасидан юксак даражада унумли фойдаланиш учун зарур шароит йўқ, деган баҳоналар билан изоҳлашга уринмоқдалар. Бундай «баҳоналарни» айрим илғор хўжаликлар ва илғор механизаторларнинг тажрибаларигина эмас, шу билан бирга Андижон ва Фарғона областларининг тажрибаси ҳам бутунлай пучга чиқармоқда.

Демак, гап шароитда эмас, балки ишни моҳирлик билан ташкил қила билишдадир. Аҳвол шуни кўрсатиб турибдики, айрим ходимларнинг онгини ва психологиясини ҳали ҳам батамом ўзгартира олганимиз йўқ, кўпгина раҳбарларнинг пахтани машинада теришга бўлган муносабатини тубдан яхшилашга эришганимиз йўқ, пахтани машинада теришни ташкил этишда ҳали ҳам рўй бераётган ўжарлик ва консерватизмга лозим бўлган зарбани бермаётирмиз.

Барча партия ташкилотлари, ҳамма коммунистлар шуни билиб қўйишлари керакки, терим машиналаридан юксак даражада унумли фойдаланиш ва пахтани машинада териш соҳасида олинган мажбуриятларни ҳеч сўзсиз бажариш биринчи даражадаги энг муҳим вазифадир. Ишни шундай ташкил қилиш керакки, ҳамма областлар ва районлар, ҳар бир колхоз ва совхоз пахтани машинада териш планини ҳеч сўзсиз тўла ва ошириб бажарадиган бўлсин.

Шу билан бирга, биз малакали механик-ҳайдовчилар сонини янада кўпайтириш ғамини ҳозирдан бошлаб ейишимиз керак. Шу мақсад билан терим машинасида ишлаётган илғор ҳайдовчиларга ёшларни бириктириб қўйиш яхши бўлур эди. Бу ёшлар бу йилги терим мавсумида илғор ҳайдовчилар билан биргаликда ишлаб, уларнинг тажрибасини ўрганиб олур эдилар, техникани яхши ўзлаштирган бўлур эдилар.

Бу йил машинада терилган пахтани қоп-қанорсиз ташиш сингари прогрессив поток методи биринчи марта кенг жорий қилинмоқда. Бу — пахтачиликда техникани тараққий эттириш йўлида қўйилган янги ва жуда муҳим қадамдир. Пахта қоп-қанорсиз ташилганида унинг ҳар бир тоннаси 30 сўм пул ва икки киши-соатни тежашни таъминлайди. Биз бу йил камида 200 минг тонна пахтани қоп-қанорсиз ташишга мажбурмиз.

Пахтанинг нобуд бўлишига ва пайҳон қилинишига қарши кескин кураш олиб бориш пахта соҳасида олинган мажбуриятларни бажаришни таъминлашда партия ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Терим муддатлари чекланиб қолган ва юксак мажбуриятлар қабул қилинган бу йилги шароитда етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини бир грамм ҳам қолдирмай териб топшириш учун кураш алоҳида катта аҳамиятга эгадир.

Аммо, айрим колхоз, совхоз, бригада раҳбарлари терим ишларининг юқори сифатли бўлишини таъминлашга масъулиятсизлик билан қараётганликларини кўрсатувчи кўп фактлар содир бўлмоқда. Бу эса, анчагина ҳосилнинг нобуд бўлишига олиб келмоқда. Чаноқларда қолиб кетаётган, қатор ораларида тўкилиб қолаётган, пахтани ташиш ва элтиб қўйиш вақтида марзаларда ва йўлларда тўкилиб қолаётган пахта кўп. Республиканинг кўп хўжаликларида хом пахтани теришга йўл қўйилмоқда. Бу билан давлатга ва колхозларга катта зарар етказилмоқда.

Аслини олганда давлат манфаатларига хилоф бўлган бундай ҳаракатларга ортиқ тоқат қила олмаймиз.

Пахта теришда белгиланган қоидаларни бузиш — катта нобудгарчиликларга олиб келиш билан бирга, толанинг сифатини ҳам анча ёмонлаштириб юборади. Бу хусусда тўқимачилар бизнинг олдимизга неча марталаб ҳақли талаблар қўйдилар.

КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукумати пахтанинг сифатини яхшилаш учун зарур чоралар кўришни биздан бир неча бор талаб қилдилар. Бу талабларни бажариш, терим ишларининг юқори сифатли бўлиши учун курашни ҳар томонлама кучайтириш ва нобудгарчиликка қарши шафқатсиз кураш олиб бориш партия ташкилотларининг диққат марказида туриши лозим.

Бу йил бизга пахта териш ишларини мураккаб об-ҳаво шароитида олиб боришга тўғри келади. Биз бунга тайёр бўлиб туришимиз лозим. Колхозлар ва совхозларда кўрак терадиган машиналарни, кўрак чувийдиган машиналарни яқин кунлар ичида ремонтдан чиқариб, тахт қилиб қўйишимиз, сушилкаларнинг ҳаммасини тайёр қилиб қўйишимиз лозим. Ҳамма сушилкаларни ёқилғи билан таъминлаб қўйиш, ёғингарчилик кунларида ҳам пахта тайёрлашни тез суръатлар билан олиб бормоқ учун сушилкаларни кечаю-кундуз тинимсиз ишлайдиган қилиб ҳозирлаб қўйиш керак.

Пахта соҳасидаги социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши Халқ хўжалик кенгашининг пахта тайёрлаш шохобчалари пухта ишлашига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Пахта тозалаш заводларининг, бутун пахта тайёрлаш шохобчаларининг ходимлари пахта қуритиш ва тозалаш цехларининг ҳаммасини кечаю-кундуз тинимсиз ишлашини таъминлашлари керак.

Улуғ Октябрнинг 43 йиллиги байрамини янги меҳнат муваффақиятлари билан нишонламоқ учун пахта териш ва топшириш соҳасида октябрь ойи топшириғини анча ошириб бажариш вазифасини ҳозир ўз олдимизга қўйишимиз лозим.

Марказий Комитет пленуми ҳар бир областга шу бугундан бошлаб то 7 ноябрга қадар пахта тайёрлаш соҳасида конкрет топшириқлар белгилаб берса, тўғри иш қилинган бўлур эди. Ҳосилнинг мўллиги, меҳнат ресурслари ва техниканинг мавжудлиги шу вақтга бориб Тошкент областида 215 минг тонна Фарғона областида 190 минг тонна, Андижон областида 241 минг тонна Самарқанд областида 164 минг тонна, Бухоро областида 108 минг тонна, Сурхондарё областида 135 минг тонна, Хоразм областида 90 минг тонна ва Қорақалпоғистон АССРда 90 минг тонна пахта тайёрлашга имкон беради.

Бу — бемалол бажариб бўладиган вазифа ва биз бу вазифани бажаришни таъминламоқ учун ҳамма чораларни кўришимиз лозим.

Социалистик мажбуриятни бажариш учун етарлик пахтанинг қолган қисмини 20 ноябрга қадар териб олиб, баҳорги экинлар экиладиган ерларнинг ҳаммасини 25—30 ноябрга қадар шудгор қилиб қўйиш керак. Ерларни кузда барвақт шудгор қилиб қўйиш мўл ҳосилнинг негизи эканлигини ўзларингиз биласиз.

Пахтани териш ва тайёрлаш ишларини янги ерларни ўзлаштириш ва шўр ерларнинг шўрини ювиш, яхоб суви бериш, техникани тайёрлаб қўйиш ва келгуси йил ҳосилини таъминлайдиган бошқа тадбирларни ўтказиш ишлари билан яхшилаб қўшиб олиб боришимиз лозим.

Республикада кузги дон экиш суст бормоқда. Кузги дон экишни ҳамма областларда ва районларда, айниқса Сурхондарё, Самарқанд ва Тошкент областларида белгиланган муддатларда тугаллаш чораларини кўриш керак.

* * *

Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари,— дейди сўнгра ўртоқ Рашидов,— етти йилликнинг иккинчи йилида чорва моллар сонини кўпайтириш билан бир вақтда гўшт етиштиришни икки баравар кўпайтиришга ва давлатга икки йиллик планга тенг келадиган ҳажмда гўшт сотишга, шунингдек сут, жун, қоракўл, тухум етиштиришни ва сотишни анча кўпайтиришга қарор қилдилар.

Кўп районлар ва областлар чорвачилик соҳасидаги юксак мажбуриятларни муваффақиятли бажармоқдалар. Бу ҳол партия ташкилотимизнинг қишлоқ хўжалигини комплекс ривожлантиришга қаратилган қатъий йўли тўғри йўл бўлганлигини яна бир марта исботламоқда.

Давлатга гўшт сотиш планини Тошкент области 168 процент, Қорақалпоғистон АССР 151 процент, Фарғона области 138 процент, Хоразм области 136 процент, Сурхондарё области 122 процент, Бухоро области 118 процент, Андижон области 115 процент, Самарқанд области 110 процент бажарди. Давлатга сут сотиш планини Тошкент области 107 процент, Қорақалпоғистон АССР 126 процент, Фарғона области 109 процент, Хоразм области 119 процент, Сурхондарё области 112 процент, Бухоро области 113 процент, Андижон области 104 процент, Самарқанд области 101 процент бажарди.

Республика колхозлари ва совхозларида ўтган йилдагига нисбатан қорамоллар сони 212 минг бош, ёки 23 процент, шу жумладан сигирлар 49 минг бош, ёки 18 процент, чўчқалар 95 минг бош, ёки 39 процент, қўй ва эчкилар 319 минг бош, ёки 4 процент, парранда 793 минг бош, ёки 36 процент кўпайди.

Ўртоқ Рашидов чорвачиликни ривожлантиришда юқори кўрсаткичларга эришган, чорва моллар ва паррандаларнинг ҳамма турлари сонини анча кўпайтириш билан бир вақтда икки ва уч йиллик планга тенг келадиган ҳажмда давлатга гўшт сотиш юзасидан ўз зиммасига олган мажбуриятларини тўла ва ошириб бажарган илғор районлар ва хўжаликларни айтиб берди, шунингдек энг яхши чорвадорлар —шонли новаторларнинг номини тилга олиб ўтди. Калинин

(ДАВОМИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА).

*) Ўртоқ Ш. Р. Рашидов нутқи стенограммадан қисқартиб олинди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ IV ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

Пахта териш ва давлатга топширишнинг бориши тўғрисида ҳамда республика колхоз ва совхозлари 1960 йилда олган социалистик мажбуриятларини бажариш тадбирлари тўғрисида

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА).

Чорванинг тўқ ва иссиқ қишловини таъминлаш учун ҳамма чораларни кўриш зарур. Пленум барча партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларидан силос бостириш, дағал хашак тайёрлаш юзасидан олинган мажбуриятларни сўзсиз бажаришларини, қишлов жойларга озуқани ўз вақтида етказиб қўйишларини талаб қилади.

10. Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари зиммасига картошка, сабзавот, полиз экинлари, мева ва узум етиштириш ҳамда давлатга сотиш мажбуриятларининг бажарилишини таъминлаш вазифаси юклатилсин.

11. Пленум ҳисоблайдики, республика партия ташкилотининг энг муҳим масалаларидан бири пахта тайёрлашни кучайтириш ва бошқа мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш билан бир вақтда 1961 йилда пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олиш учун зарур кузги-қишки ишларни ўтказишдан иборатдир.

Шу мақсадда ҳозироқ ҳамма жойларда кузга шудгорни авж олдириб юбориб, асосий пахта майдонлари бўшагунча партов ерларни, маккажўхори, оқжўхори, луб экинлари, сабзавот ва бошқа экинлардан бўшаган ерларни шудгорлашни тамомлаш, ҳосили асосан териб олинган далаларни, айниқса қурғоқчилик бўлган участкаларни тозалаб қўйиш ва умуман бригада бўйича пахта ҳосили тўла йиғиштириб олинишини кутмасдан шудгорлашга киришиш керак. Партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари баҳорда экин экиладиган барча майдонларда кузги шудгорни ноябрь ойида тугаллаш учун ҳамма тадбирларни кўришлари керак. Шу билан бирга шўр ювиш, яхоб бериш ва бошқа кузги—қишки тадбирлар авж олдирилиши лозим.

12. Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик органлари зиммасига қишлоқ хўжалик артели уставининг бузилиш фактларини бартараф этиш юзасидан олиб бориладиган ишларни кучайтириш, давлатни алдаш фактларига қарши, маҳсулотларни кўпайтириб кўрсатиш фактларига қарши қатъий кураш олиб бориш вазифаси юклатилсин. Кадрларни жамоат мулкига ҳалол муносабатда бўлиш ва партия ҳамда давлат олдидаги ўз бурчини софдиллик билан бажариш руҳида тарбиялаш керак.

13. Пленум область ва район партия комитетларидан омма орасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтиришни, бошланғич партия ташкилотларининг роли ва масъулиятини оширишни талаб қилади. Социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашнинг ҳал қилувчи босқичи бошланган ҳозирги пайтда партия ва совет ходимларининг ўрни далада, ҳосилнинг тақдири ҳал қилинадиган жойдадир. Кўпчилик коммунистлар ва комсомоллар пахта теримида бевосита иштирок этишлари, шахсан намуна кўрсатиб, колхозчиларни ва совхоз ишчиларини белгиланган топшириқларни ошириб бажаришга илҳомлантиришлари керак. Партия ташкилотларининг бурчи—пахта теримини тез ва сифатли ўтказиш учун социалистик мусобақага бошчилик қилишдан, илғор теримчилар ва механик-ҳайдовчилар тажрибасини кенг пропаганда қилиш ва жорий этишдан, колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг ҳамма участкаларида қатъий партия ва давлат интизомини таъминлашдан иборатдир.

Пленум партия ташкилотлари зиммасига колхозлар, совхозлар ва РТСларда, аҳоли яшайдиган жойларда оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш, бу ишларни пахта ҳамда бошқа турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва сотиш юзасидан олинган мажбуриятларни сўзсиз бажариш вазифаларига бўйсундириш вазифасини юклайди. Аҳолининг қандай группалари ҳали ҳам ғоявий-сиёсий таъсир доирасидан четда қолганлигини, ҳар бир киши қалбига етиб бориш учун қандай тадбирлар кўриш, қанча қўшимча пропагандистлар ва агитаторларни жалб қилишни конкрет белгилаш, ялқовлар ва текинхўрларга қарши қатъий кураш олиб бориш, меҳнаткашларнинг коммунистик онгини ошириш учун, қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлаш учун идеология ишининг ҳамма формалари ва воситаларидан фойдаланиш зарур.

Пленум ҳамма ишчи ва колхозчиларни 2 — 3 йил ичида иқтисодий билимлар билан қуроллантириш ўз олдига вазифа қилиб қўйган бир қанча партия ташкилотларининг ташаббусини маъқуллайди ва республикадаги барча партия ташкилотларини улардан ўрнак олишга чақиради.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми республика партия ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхозчилари, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, барча меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 43 йиллиги шарафига социалистик мусобақани янада авж олдириб, барча мавжуд резерв ва имкониятларни сафарбар этиб, КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида берилган ваъдани бажариш учун ўз куч-ғайратларини аямайдилар ва 3 миллион 170 минг тонна пахта учун, гўшт, сут ва қишлоқ хўжалигининг бошқа турдаги маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан қабул қилинган мажбуриятларни бажариш учун умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонади.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқининг охири

(БОШИ УЧИНЧИ БЕТДА).

районининг Карл Маркс номли колхозидаги сут соғувчи Бўриниса Исҳоқова, Оржоникидзе районининг Ленин номли колхозидаги Зуҳра Комилова, Юқори Чирчиқ районининг «Политотдел» колхозидаги Роза Квон, Наманган районининг «Ленинград» колхозидаги Азиза Кенжаева, Поп районининг Ленин номли колхозидаги Нурхон Йўлдошева ва бошқалар шу кунгача ҳар бир сигирдан 4500—5200 килограммдан сут соғиб олдилар; «Гигант» совхозида Бозор Холмуротов, Қоракўл районининг Ленин номли колхозида Ҳамдам Шониёзов ҳар 100 сигирдан 94—100 тадан бузоқ олиб, бу бузоқларни яхшилаб боқиб ўстирмоқдалар, чўчқа боқувчилардан Жўра Султонов, Николай Ким, Пак Дин Себ, Мазуренко чўчқаларни яхши боқиб семиртириб, ҳар қайсиси 850—1050 центнердан чўчқа гўшти топширди; Пахтакор районининг «Ленинчи чорвадор» колхозида чўпон Буматов, «Улус» совхозида Эргашев, Ғиждувон районининг «Москва» колхозида Қораев, Томди районининг «Оқтов» колхозида икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Балимонов, Хатирчи районининг «Москва» колхозида Қодиров, Тимирязев номидаги совхозда Турғунбоев, Ғузор районининг Карл Маркс номли колхозида Эргашев ўртоқлар ҳар 100 совлиқдан 150—180 қўзи олдилар, шу қўзиларнинг ҳаммасини нобуд қилмай сақлаб қолдилар. Ўзининг фидокорона меҳнати билан ҳаммага яхши намуна бўлаётган бундай илғор чорвадорлар кўп.

Республикамиздаги илғор чорвадорларнинг муваффақиятлари хўжаликнинг бу муҳим тармоғида нақадар катта имкониятлар борлигини кўрсатиб турибди. Булар қишлоқ хўжалигининг ҳамма ходимларини янги ватанпарварлик ишларига руҳлантирмоқда.

— Чорвачилик илғорларини, — дейди ўртоқ Рашидов, — эришган муваффақиятлари билан Марказий Комитет пленуми номидан қизғин табриклашга, уларнинг ҳаммасига социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб келаётганликлари учун ва берган ваъдаларига яраша иш қилаётганликлари учун ташаккур айтишга ижозат бергайсиз, ўртоқлар. **(Қарсаклар).**

Аммо, чорвачиликни ривожлантиришда ҳали ҳам жиддий камчиликларимиз бор. Кўп колхозлар ва совхозлар чорвачиликдаги мавжуд жуда катта резервлардан фойдаланмаётирлар, чорваларнинг сонини кўпайтиришда ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш соҳасида олинган мажбуриятларини бажаришда, ем-хашак базасини мустаҳкамлашда, фермаларда прогрессив усулларни жорий қилишда орқада қолмоқдалар, чорва қишловига яхши тайёргарлик кўрмаётирлар. Республикада гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни ва давлатга сотишни кўпайтириш уёқда турсин, ҳатто чорваларнинг сонини ўтган йилдагига қараганда камайтириб юборган районлар ҳам бор. Бойсун, Хўжайли, Киров, Зомин, Коғон, Андижон, Куйбишев, Конимех районларида шундай бўлди.

Кўп хўжаликлар жамоат чорва молларини кўпайтириш учун берилган маблағлардан яхши фойдаланмаётирлар.

Бу районларда чорвачиликнинг мана шундай ёмон аҳволга тушиб қолганига сабаб, аввало, шуки, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари КПСС Марказий Комитетининг (1959 йилги) декабрь Пленуми қарорларини бажариш соҳасида ташкилотчилик ишларини жуда қониқарсиз олиб бордилар.

Йил охиригача оз вақт қолди. Бу давр чорвачилик учун жуда масъулиятли даврдир. Ҳамма районларнинг раҳбарлари ўзлари учун тегишли хулосалар чиқариб олишлари лозим. Пленум улардан чорвачиликдаги ишларни тузатиб, йўлга қўйишни талаб қилиши керак. Ҳар бир область, район, ҳар бир колхоз ва совхоз, ҳар бир ферма олинган социалистик мажбуриятларни ҳеч сўзсиз бажариши лозим.

Келгуси йилнинг биринчи кварталида гўштни имкон борича кўпроқ топшириш вазифасини ўз олдимизга қўйишимиз керак. Бу — колхозларга ва давлатга фойдалидир. Бунинг натижасида аҳоли ҳам гўшт ва гўшт маҳсулотлари билан узлуксиз таъминланадиган бўлади.

Бунга чорваларни планли равишда боқиб семиртиришни яхши ташкил этиш йўли билан эришмоқ керак. 1961 йилнинг биринчи кварталида топширмоқ учун етарлик миқдорда қорамол ва чўчқаларни ҳозирдан бошлаб ажратиб, боқувга қўйиш, колхозлар ва совхозларнинг мол боқиб семиртирадиган пунктларини чорва моллар билан мунтазам равишда тўлдириб туриш, боқувга қўйилган молларнинг кўпроқ семиришига эришиш керак. Шу нарсани яна бир марта уқтириб ўтмоқчиманки, биз шу билан бир вақтда чорвалар сонини кўпайтиришни таъминлашимиз лозим. Демак, чорваларни урчитиб кўпайтиришни кескин равишда яхшилашимиз, ёш чорва молларни боқиб ўстиришни яхшилашимиз керак.

Ҳозир чорвачиликда масъулиятли давр — чорва қишлови бошланмоқда. Бу йил партия, совет органлари, кўпгина колхозлар ва совхозлар ем-хашак базасини мустаҳкамлаш соҳасида катта иш қилдилар. Республикада 4,5 миллион тоннадан зиёдроқ, яъни 1958 йилдагига қараганда 3 миллион 122 минг тонна кўп силос бостириб қўйилди, демак, ҳар бир сигирга 15 тоннадан силос тайёрлаб қўйилди; 4 миллион тонна, яъни 1958 йилдагига қараганда 833 минг тонна кўп дағал-хашак тайёрланди.

Республикада чорвачилик учун биринчи марта шу қадар кўп озуқа тайёрлаб қўйилди ва олинган мажбуриятлар шараф билан бажарилди. Шу озуқалардан тўғри фойдаланилган тақдирда биз чорва қишловини муваффақиятли ўтказишимиз ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини янада оширишга эришувимиз мумкин.

Биз чорвадорлар тўғрисида, айниқса яйловлардаги чўпонлар тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилишимиз керак. Улар йил бўйи чўлда яшаб, умумхалқ иши учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг эҳтиёжларини ва талабларини бажариш ғамини ейиш ҳар бир партия, совет, хўжалик ташкилотининг, шу ташкилотлар раҳбарларининг жонажон иши бўлиши лозим.

Чорвачилик соҳасидаги катта вазифалар фан ва практиканинг энг янги муваффақиятларини муттасил ва зўр бериб жорий қилишни талаб этади. Бу йил Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети бу масала устида бир қанча қарорлар қабул қилдилар. Чорвачиликда биоген стимуляторлар ва СЖК қўлланиш, қишда қўзилатиш ва қўйларнинг қўзилашини кўпайтириш сингари прогрессив усуллар қўлланилди, сигирлар ва қўйларни сунъий қочириш усули кенг жорий қилинди, қоракўл қўйларининг зотини яхшилаш ишлари йўлга қўйилди, яйловларда қудуқлардан сув чиқариш машиналаштирилди ва бошқа тадбирлар амалга оширилди. Техника тараққиётини жорий қилишда пахтачиликда қандай бурилиш ясаган бўлсак, чорвачиликда ҳам шундай бурилиш ясашимиз керак.

* * *

Ишнинг муваффақиятли бўлиши партия комитетлари раҳбарлигининг тўғри услуби ва методларига, улар ташкилотчилик ишларини ва оммавий-сиёсий ишларни қай даражада олиб боришига, уларнинг кучларни тўғри жойлаштира билишига, жиддий суратда ишлашларига, ҳар бир меҳнаткашнинг ўз бурчини равшан англаб олишига ва уни шараф билан бажаришига эришишга кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Кейинги йилларда колхоз ва совхозлардаги бошланғич партия ташкилотлари сон жиҳатидан ўсди, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди, уларнинг обрўйи анча кўтарилди, улар катта ва масъулиятли вазифаларни ҳал қила оладиган бўлиб қолдилар.

Бироқ, кўп районлар, колхозлар ва совхозларда ташкилотчилик ишларининг ва сиёсий ишларнинг савияси ҳозирги куннинг юксак талабларига жавоб берарлик эмас. Пахта тайёрлаш суръатларини кучайтириш учун амалий чоралар кўрмаётган, коммунистлар ва комсомолларнинг анча қисми пахта теришда бевосита қатнашмаётганлигига индамай қараб турган партия ташкилотлари ҳам оз эмас. Бу камчиликларни тузатиш керак.

Пахта териш ва уни давлатга сотиш суръатларини кучайтириш социалистик мусобақани моҳирлик билан ташкил эта билишга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Аммо кўпгина фактлар бир қанча партия ташкилотлари партиявий ишнинг бу муҳим участкасига етарлик аҳамият бермаётганликларини кўрсатиб турибди. Мусобақа натижаларини кенг кўпчиликка хабар қилиб туришга, яхши тажрибаларни умумлаштириш ва ёйишга жуда кам эътибор берилмоқда. Партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари ҳар кун бажарилган ишни якунлашни одат қилиб олмаганлар деса бўлади. Бригадаларнинг дала шийпонларида теримчиларнинг, терим машинада ишлаётган механик-ҳайдовчиларнинг иш натижалари ёзиб қўйилганлигини камдан-кам кўрасиз.

Кадрларимизни ва ҳамма меҳнаткашларни ростгўйлик ва софвиждонли бўлиш руҳида ҳормай-толмай тарбиялашимиз лозим. Сўз бердингми, уни бажариш керак; мажбурият олдингми, ваъданинг устидан чиқиш керак. Ҳар бир ходим партия ва халқ олдида берган ўз сўзи учун ғоят масъул эканлигини тушуниб олиши ва юксак ишончни қадрлаши мутлақо шарт. Вайсақиларга, ўз сўзининг устидан чиқмайдиганларга бизнинг сафларимизда жой бўлмаслиги лозим.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари кадрларга нисбатан талабчанликни оширишлари ва улардан партия ва давлат интизомига жуда қаттиқ риоя қилишни талаб этишлари, ҳар бир ходимнинг ўзига топширилган иш учун шахсан жавобгарлигини оширишлари лозим.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, қишлоқ хўжалиги артели Уставини қўпол равишда бузиш, колхоз ва совхоз ерларини талон-торож қилиш, жамоат маблағларидан нотўғри фойдаланиш фактлари ҳали ҳам рўй бермоқда. Область, район партия ва совет органлари бу фактларга қаттиқ эътибор беришлари ва йўл қўймасликлари, бунинг учун айбдор бўлганларни қаттиқ жавобгарликка тортишлари лозим.

Раҳбар ходимлар ҳамиша колхозчилар ва совхоз ишчиларининг орасида бўлишлари, моддий ресурсларни ва одамларни етиштирилган мўл ҳосилни тезроқ териб олишга сафарбар қилишлари лозим.

Меҳнаткашларнинг тобора ўсиб бораётган моддий ва маданий талабларини қондириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, — дейди сўнгра ўртоқ Рашидов, — партия ташкилотларининг ҳамиша энг биринчи бурчи бўлиб келди ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади. Халқ хўжалик планларини муваффақиятли амалга оширишнинг ўзи ҳам оқибат натижада мана шунга қаратилгандир.

Кейинги йилларда республика партия ташкилоти бу йўлда бир талай ишлар қилди. Лекин биз бу қилинган ишларни аҳолининг турмушини яхшилаш йўлидаги биринчи қадамларгина бўлди деб ҳисоблаймиз. Бу ишда камчиликларимиз ҳали кўп. Аҳолига хизмат кўрсатишнинг кўп турлари бўйича берилган топшириқлар ҳали ҳам қониқарсиз бажарилмоқда. Ўзбекбирлашув аҳолига маиший хизмат кўрсатиш билан ҳали ҳам ёмон шуғулланмоқда.

Узглавместпром, Ўзбекбирлашув, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши, партия ва совет органлари аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, халқ истеъмол қиладиган молларни ишлаб чиқариш, савдо-сотиқни ва умумий овқатланишни яхшилаш, аҳолини бутун йил давомида сабзавот ва картошка билан таъминлаб турмоқ учун шу маҳсулотларни қишда асраб қўйишга тайёргарлик кўриш соҳасида 1960 йил учун белгиланган топшириқларни ҳеч сўзсиз бажаришга эришмоқлари керак.

Ҳамма мактабларнинг қарийб 92 процентини бир сменали машғулотга ўтказиб, сиз билан биз яхши иш қилдик, ўртоқлар. Вазифа шуки, бу яхши ташаббусни муваффақият билан охирига етказиш керак. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бюроси Ўзбекистон ССРда мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисидаги қонун қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги резолюцияни шу пленум муҳокамасига киритишни лозим топди. Пленум аъзолари бу резолюцияни маъқуллайдилар, деб ўйлаймиз.

Даволаш муассасаларида койкаларни кўпайтириш соҳасида етти йилликнинг дастлабки топшириғини ошириб бажардик; шу кунгача даволаш муассасаларида 19 мингдан кўпроқ ўрин ташкил этилди.

Мактабларнинг ишларини яхшилаш ва аҳолига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш соҳасида мана шу муҳим тадбирлар амалга оширилганлиги партия ва совет ташкилотлари қўйилган вазифаларни бажаришга бутун жамоатчиликни сафарбар қилганларида нақадар катта ишлар қилиш мумкинлигини кўрсатади.

Мактабларни бир сменали машғулотга ўтказиш ва даволаш муассасаларидаги ўринларни кўпайтириш соҳасида қандай иш олиб борган бўлсак, қуйидаги уч вазифани бажаришни ҳам шундай ташкил этишимиз ва бу йўлда умумхалқ ҳаракатига бошчилик қилишимиз лозим.

Биринчи вазифа шуки, болалар боғчаларини ва ясилиларини кенгайтиришимиз ва кўпайтиришимиз керак. Маълумки, ўзларининг ёш болаларини қўядиган жой тополмаганликлари учунгина ўн минглаб хотинлар ишлай олмаётирлар, булар орасида серғайрат ташкилотчилар ва яхши мутахассислар оз эмас. Хотин-қизларнинг ижтимоий фойдали меҳнат билан актив шуғулланишларига сўзда эмас, балки амалда зарур шарт-шароит яратиб бермоқ учун болалар муассасалари шохобчаларини тез кенгайтиришга эришиш зарур.

Иккинчи вазифа шуки, янги дам олиш уйлари ва санаторийлар қуришимиз керак. Даволаш муассасаларида ўринларни кўпайтириш соҳасида етти йиллик топшириғини муддатидан олдин бажариб, медицина ёрдамига муҳтож бўлган кишиларнинг даволаниши учун шароит яратиб бердик. Энди шундай шароит яратишимиз керакки, ишчиларимиз, колхозчиларимиз, зиёлиларимиз ўзларининг меҳнат отпускалари вақтида яхшилаб дам олиш, сиҳат-саломатликларини мустаҳкамлаш, меҳнатда янги ғалабаларга эришмоқ учун куч тўплаб олиш имкониятига эга бўлсинлар.

Республикамизнинг табиий иқлим шароити бунинг учун жуда қулай эканлиги ҳақида кўп марталаб гапирилди. Демак, ҳамма гап мумкин қадар яхши шифохоналар қуришда қолган.

Учинчи вазифа шуки, умуман капитал қурилишни ва хусусан қишлоқлардаги қурилишни қатъиян яхшилаш керак. Ҳамма районларда колхозлараро қурилиш ташкилотлари тузишни тезроқ тугаллаш, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, уларни ишчи кучи билан таъминлаш керак. КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Н. С. Хрущев бизга таълим бериб айтганидек, қишлоқларда майда-чуйда кўримсиз уйлар қуришдан воз кечиш пайти келди. Колхозлар ва совхозларда генерал планга қаттиқ риоя қилинган ҳолда кўп қаватли уйлар қуришга дадиллик билан ўтиш керак. Бундай уйларда ҳамма қулайликлар бўлиши — электр бўлиши, яхшилаб иситилиши, водопровод, канализация бўлиши лозим, чунки бу уйлар коммунистик жамият кишилари яшайдиган уйлар бўлади.

* * *

Бу пленумда қабул қилинган қарорлар, — дейди ўртоқ Рашидов ўз сўзининг охирида, — партия ташкилотимизнинг фаолиятини тағин ҳам кўпроқ активлаштиришга, ҳамма меҳнаткашларни халқ хўжалигининг барча тармоқларида олинган социалистик мажбуриятларни ва биринчи навбатда давлатга 3 миллион 170 минг тонна пахта берамиз деб олган мажбуриятимизни муваффақиятли бажариш учун сафарбар қилишга ҳеч сўзсиз ёрдам беради.

Пировардида ўртоқ Рашидов қаттиқ ишонч билдириб айтдики, 1960 йил — етти йилликнинг иккинчи йили совет халқларининг яхлит қардош оиласида Ўзбекистон меҳнаткашларининг коммунизм тантанаси учун олиб бораётган фидокорона курашида яна бир шонли саҳифа бўлиб қолади. **(Қарсаклар).**

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Куйбишев Халқ хўжалиги кенгашига қарашли В. И. Ленин номидаги металлургия заводи қурилишида, монтаж қилишда ва лойиҳалашда, шунингдек ана шу завод учун юксак унумли уникал ускуналар яратишда эришган муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми 1960 йил 17 октябрь Фармони билан алоҳида хизмат кўрсатган ходимлардан 596 кишини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

Ленин ордени билан 26 киши, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан 84 киши, «Ҳурмат Белгиси» ордени билан 204 киши, «Шавкатли меҳнат учун» медали билан 156 киши ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медали билан 126 киши мукофотланди.

ЯНГИЕР ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИГА
ЯНГИЕР ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИГА

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети Янгиер шаҳар қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг партиямиз XXI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми тарихий қарорларини изчиллик билан амалга ошираборнб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг октябрь Пленумига муносиб совға тайёрлаш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб давлатга икки йиллик план миқдорида гўшт сотиш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарганликларини зўр қониқиш билан қайд қиладилар. Шаҳар меҳнаткашлари пландаги 897 тонна ўрнига давлатга 1767 тонна ёки ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда 793 тонна кўп гўшт сотдилар.

Шунингдек сут сотиш йиллик плани 101,4 процент, тухум сотиш плани 139,5, жун сотиш плани 114,4 полиз экинлари маҳсулотлари сотиш плани 302 процент бажарилди. Йирик шохли қора моллар туёғи 45,3 процент, шу жумладан сигирлар туёғи 36.7, чўчқалар 32.1, қўй ва эчкиларнинг ҳамма тури 3.8, паррандалар 60.6 процент кўпайди.

Область партия комитети ва область ижроия комитети барча колхозчиларни, совхоз ишчиларини, чорвадорлар ва қишлоқ хўжалиги мутахассисларини партия совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ходимларини ва шаҳарнинг барча меҳнаткашларини эришилган муваффақиятлар билан қизғин табриклайдилар ҳамда Янгиер шаҳар меҳнаткашлари чорвачилик юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ҳамма соҳалар бўйича ортиғи билан бажарадилар, чорва қишловини намунали ўтказадилар, шунингдек етти йилликнинг учинчи йилида қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини янада ривожлантиришнинг зарур ҳамма шароитларини вужудга келтирадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ **ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ**

Ўн ойлик план бажарилди

Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллигини муносиб кутиб олиш, етти йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун бошланган мусобақага қўшилиб, меҳнатда катта муваффақиятни қўлга киритдилар. Саноатчилар ялпи маҳсулот ва кўпчилик муҳим буюмлар ишлаб чиқариш бўйича ўн ойлик планни муддатидан илгари — 18 октябрда тўла бажардилар.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 17 процент кўпайди.

Ой охиригача қўшимча равишда яна юзларча миллион сўмлик турли хил маҳсулотлар ишлаб чиқарилади.

Республика областларида пахта тайёрлаш қандай бораяпти

18 октябргача Хоразм области бир кунда 1.68, мавсум бошидан бери 64,10 процент, Андижон области бир кунда 1,61, мавсум бошидан бери 63,10 процент, Сурхондарё области бир кунда 1,48, мавсум бошидан бери 58,49 процент, Фарғона области бир кунда 1,30, мавсум бошидан бери 56,30 процент, Қорақалпоғистон АССР бир кунда 1,58 мавсум бошидан бери 53,00 процент, Бухоро области бир кунда 0.78, мавсум бошидан бери 50,79 процент, Тошкент области бир кунда 1,64. мавсум бошидан бери 50,05 процент, Самарқанд области бир кунда 1,87, мавсум бошидан бери 43,86 процент пахта тайёрладилар.

(18 октябргача бўлган маълумот).

Районлар ва совхозлар номи	Бир кунда процент ҳисобида		Мавсум бошидан процент ҳисобида		Машина терими, мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида	
	Мажбурият	План	Мажбурият	План	Бир кунда	Мавсум бошидан
РАЙОНЛАР БЎЙИЧА						
Юқори Чирчиқ	3,11	3,81	81,62	100,10	2,60	83,00
Қуйи Чирчиқ	1,95	2,25	55,48	63,82	2,10	53,93
Ўрта Чирчиқ	1,55	1,70	54,76	60,11	1,16	27,13
Чиноз	1,45	1,55	51,98	55,47	0,70	23,84
Пискент	1,53	1,70	49,97	55,53	1,60	32,34
Бўка	1,68	1,84	49,79	54,46	2,23	39,32
Оққўрғон	1,38	1,52	45,62	50,03	1,22	32,48
Сирдарё	1,39	1,49	45,51	48,69	1,19	35,31
Оржоникидзе	1,52	1,78	40,86	47,70	0,96	20,96
Янгийўл	1,58	1,79	40,79	46,26	1,52	26,02
Гулистон	1,24	1,42	39,12	44,89	0,90	22,56
Янгиер шаҳри	1,28	1,39	36,07	39,17	1,55	28,12
Бекобод	1,27	1,47	34,92	40,44	1,24	23,46
Область бўйича:	1,49	1,64	45,55	50,05	1,25	29,88
СОВХОЗЛАР БЎЙИЧА						
«ЎзССР беш йиллиги»	2,07	2,34	52,96	59,72	2,16	54,86
«Малик»	1,47	1,76	48,70	58,44	1,92	56,07
«Бўка»	1,46	1,82	47,92	59,90	2,94	53,44
Пискент	1,50	1,70	46,97	53,17	1,49	35,80
«Оққўрғон»	1,20	1,32	43,36	47,85	1,16	39,57
Киров номли	1,03	1,19	41,86	48,27	0,51	24,34
1-«Боёвут»	1,23	1,36	40,69	44,88	1,47	30,60
«Гулистон»	1,23	2,03	40,31	66,46	0,27	28,94
1-«Далварзин»	1,44	1,60	39,00	43,57	1,22	31,47
«Социализм»	1,38	1,74	38,77	48,77	1,73	30,10
«Мирзачўл»	1,22	1,54	37,50	47,23	0,56	14,28
«Фарҳод»	1,43	1,47	35,93	36,73	2,15	33,65
3-«Боёвут»	1,28	1,39	33,79	36,66	1,95	36,45
«Чаноқ»	1,27	1,67	32,35	42,35	1,22	22,78
2-«Далварзин»	1,03	1,29	31,01	39,20	1,50	27,54
2-«Боёвут»	1,01	1,06	29,12	30,83	2,10	25,20
«Дружба»	0,73	0,76	27,86	29,19	—	4,14

Мусобақа илғорларига кўчма Қизил байроқ берилди

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети бу йилги ҳосилни йиғиб-териб олиш ва уни давлатга сотиш юзасидан районлар ҳамда совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 11 октябрдан 16 октябргача бўлган якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи қуйидагиларда қолдирилди:

Бўка районида (район партия комитетининг секретари **Т. Ражабов**, район ижроия комитетининг раиси **Р. Қодиров**, район комсомол комитетининг секретари **Б. Саидов**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **К. Содиқов** ўртоқлар). Бу район давлатга пахта сотиш планини 50,95 процент, машинада пахта териш юзасидан олган мажбуриятини 35,2 процент бажарган, ўтган беш кунликда давлатга 10,76 процент пахта сотишга ва машинада 11,17 процент пахта теришга эришган.

«ЎзССР беш йиллиги» совхозида (директори **И. Иброҳимов**, партия ташкилотининг секретари **А. И. Лановой**, ишчилар комитетининг раиси **М. Мусуков** ўртоқлар). Бу совхоз бўйича давлатга пахта сотиш плани 49,37 процент, машинада пахта териш юзасидан олинган мажбурият 51,99 процент бажарилган, ўтган беш кунликда давлатга 12,45 процент пахта сотишга ва 12,24 процент пахтани машинада теришга эришилган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Ўрта Чирчиқ районига** берилди (район партия комитетининг секретари **Ш. Исамуҳаммедов**, район ижроия комитетининг раиси **А. Бердиев**, район комсомол комитетининг секретари **М. Раҳимова**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **С. Ёдгоров** ўртоқлар). Бу район давлатга пахта сотиш планини 56,73 процент бажарган ва ўтган беш кунликда 10,67 процент ўсишга эришган. Байроқ Қуйи Чирчиқ районидан олиб берилди.

Машина теримида энг юқори кўрсаткичларга эришган колхозларга сотиш учун Бўка районига 3 юк ва битта енгил автомашина, «ЎзССР беш йиллиги» совхозига битта енгил автомашина ажратилди.

Пахта йиғим-теримида намуна кўрсатиб ишлаган илғор теримчиларни ва механик-ҳайдовчиларни мукофотлаш учун Бўка ва Қуйи Чирчиқ районларига 5 минг сўмдан ҳамда «ЎзССР беш йиллиги» совхозига эса 3 минг сўм берилди.

Механик-ҳайдовчилар совғаси

ОҚҚЎРҒОН. **(«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан).** Калинин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси коммунист ўртоқ Бекбой Эшонқулов мавсумда улкан хирмонга 250 тонна «оқ олтин» тўкиш мажбуриятини олган эди. Моҳир механизатор ўз сўзининг устидан чиқиш учун астойдил меҳнат қилаётир. ХВС-1,2 машинанинг тўла қувват билан ишлаши учун курашди, айрим кунлари 7 тоннага етказиб пахта териб 20 кунда хирмонга 105 тонна пахта тўкди.

Карл Маркс номли колхозда пахта тераётган ХВС-1,2 машинанинг ҳайдовчиси ўртоқ Беркинбой Исматов ҳам 105 тонна пахта териб, оққўрғонлик механизаторларга намуна бўлди. Ҳар икки механизатор Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Пленумини муносиб меҳнат совғаси билан кутиб олди. Улар байрамолди мусобақасига қўшилиб, пахта териш суръатини тобора кучайтирмоқдалар.

ФУТБОЛ

Навбатдаги ғалаба

Кеча марказий «Пахтакор» стадионида мамлакат чемпионатининг навбатдаги учрашуви бўлиб ўтди. Майдон эгалари «Крылья Советов» (Куйбишев) командасини қабул қилдилар. Маълумки, бу футбол коллективларининг биринчи даврадаги учрашуви куйбишевликлар фойдасига 1:0 ҳисоби билан тугаган эди. Бу сафар тошкентликлар маҳорат билан ўйнадилар. Шундай қилиб бу ўйин 1:1 ҳисоби билан дуранг бўлди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Юқоридаги суратларда сиз кўриб турган қизлар бири-биридан ошириб «оқ олтин» теришга аҳд қилган, ишга жонкуяр қизлардир. Шу кунларда уларнинг ҳар бири эл хирмонига 150—200 килограммдан пахта топширмоқда. Чиноз районидаги Сталин номли колхоз аъзолари бу чеварлардан мамнунлар. Сиз уларнинг исми, фамилиялари билан танишинг (чапдан) З. Дўстмуҳамедова, А. Жўраева, З. Мўминова, Ф. Жалилова, М. Асқарова, А. Шерматова, О. Набиева ўртоқлар.

М. Шевелев фотолари.

ТОШКЕНТНИНГ томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/Х да **Дон Кихот.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/Х да **Фурқат,** 20/Х да **Имон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Катта цирк тамошалари.** Қизиқчи артистлардан ака-ука **Ширманлар** қатнашади. Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

400 дарра (янги кенг экранли бадиий фильм)—қишки «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 8 ва 10 да), «МИР» (кечқурун).

Хавфли зона — «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «УЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), КАФАНОВ номли (кеч соат 7 яримда), СТЕПАН РАЗИН номли (кеч 9-20 минутда), ТЕЛЬМАН номли (кеч 7 яримда), «УДАРНИК» (кеч 7-20 минутда).

Чақмоқтош — қишки НАВОИЙ номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «МИР» (кундуз).

Фурқат — қишки НАВОИЙ номли (кундуз соат 3-20 минут ва кеч 5 да ўзбек тилида).

Шундай кун келади — ёзги «ВАТАН» (кеч соат 7-40 минут ва 9 яримда).

Оқ қон — ёзги НАВОИЙ номли (кеч соат 7 ва 8-40 минутда).

Лукашидаги жанжал—СТЕПАН РАЗИН номли (кеч соат 7 яримда), ТЕЛЬМАН номли (кеч 9-20 минутда).

Уларни тириклай олиб келинг—ПУШКИН номли (кеч соат 7-20 ва 9-20 минутда).

Б. Хмельницкий кўчаси, 16- уй 39 квартирада турувчи **Лариса Казимировна Скородумованинг** шу уйда турувчи Александр Никонорович Скородумовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМ ЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат—34808, 115. Эълонлар бўлими—28142.

Р. 08254. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А. 1897.